

המחלקה לארכיטקטורה

ע"ש ג'ק ד' וויילר

ראש המחלקה: אדר' יובל יסקי

רכזת מנהלית: שרה כהן

עוזרת רכזת מנהלית: אלינור דרקסלר

רכזת אקדמית: אדר' ליאת בריקס-אתגר

יועצת אקדמית: ד"ר אדר' ענת דוד-ארטמן

רכז פרויקטים: אדר' דן הנדל

אחראי סדנאות/ שלום שוורץ

אחראי תחזוקה/ נאדר אבו אלהווא

איש משק/ עלי עוויסאת/ אחמד זחאיקה

טלפון: 02-6253121

פקס: 02-6253122

arch@bezalel.ac.il

abnraopk@post.bezalel.ac.il

אדר' אבנר אופק

alksnaok1@post.bezalel.ac.il

אלכסנדר אוקון

erezella@post.bezalel.ac.il

אדר' ארז אלה

antalmog@post.bezalel.ac.il

ד"ר אדר' ענת אלמוג

zbiaprt@post.bezalel.ac.il

פרופ' אדר' צבי אפרת

bodek@post.bezalel.ac.il

אדר' מוטי בודק

adibirn@post.bezalel.ac.il

אדר' עדי בירן

aornbnab@post.bezalel.ac.il

אדר' אורן בן-אברהם

alonbnn@post.bezalel.ac.il

אדר' אלון בן-נון

aspbznzb@post.bezalel.ac.il

אסף בן-צבי

ioblbr@post.bezalel.ac.il

אדר' יובל בר

tmrbrgr@post.bezalel.ac.il

ד"ר תמר ברגר

LiatBriksA@post.bezalel.ac.il

אדר' ליאת בריקס אתגר

ihsagotm@post.bezalel.ac.il	אדר' יהושע גוטמן
rbkhgotm@post.bezalel.ac.il	אדר' רבקה גוטמן
erezgs@post.bezalel.ac.il	ד"ר אדר' ארז גולני סולומון
srhgnzl@post.bezalel.ac.il	אדר' שרה גנזל
smoalgro@post.bezalel.ac.il	אדר' שמואל גרואג
rngros@post.bezalel.ac.il	אדר' רן גרוס
<u>antdoda@post.bezalel.ac.il</u>	ד"ר אדר' ענת דוד-ארטמן
mikalool@post.bezalel.ac.il	אדר' מיכאל וולמה ון דר מולן
krnoir@post.bezalel.ac.il	אדר' קרן ויינר
jonven@post.bezalel.ac.il	ד"ר יונתן ונטורה
VarshavskD@post.bezalel.ac.il	אדר' דבורה ורשבסקי
mtnihzk@post.bezalel.ac.il	אדר' מתניה ז"ק
danhasson@post.bezalel.ac.il	דן חסון
Nilly@post.bezalel.ac.il	אדר' נילי-רננה חר"ג
<u>ITandrevold@post.bezalel.ac.i</u>	אדר' יאן טנדרוולד
pniisaor@post.bezalel.ac.il	פני יסעור
iobliski@post.bezalel.ac.il	אדר' יובל יסקי
alisbloi2@post.bezalel.ac.il	לוי אלישבע
asplrmn@post.bezalel.ac.il	אדר' אסף לרמן
dnialmin@post.bezalel.ac.il	אדר' דניאל מינץ
doritmli@post.bezalel.ac.il	דורית מלין
ruthmeller@post.bezalel.ac.il	אינג' רות מלר
nirmmon@post.bezalel.ac.il	אדר' ניר ממון
alizbmks@post.bezalel.ac.il	אליזבטה מקסימוב
matoon@post.bezalel.ac.il	אדר' מתן ספיר
snanabdl@post.bezalel.ac.il	אדר' סנאן עבדל קאדר
ipatpink@post.bezalel.ac.il	אדר' יפעת פינקלמן
alipirst@post.bezalel.ac.il	פרופ' אדר' אלי פירשט
BarakPelman@post.bezalel.ac.il	אדר' ברק פלמן
friedman@post.bezalel.ac.il	ד"ר אדר' אסף פרידמן
PertzovTam@post.bezalel.ac.il	אדר' תמר פרצוב
cheranat@post.bezalel.ac.il	אדר' ענת צ'רבינסקי
slomkavlr@post.bezalel.ac.il	שלום קוולר

kurzi@post.bezalel.ac.il	פרופ' אריה קורצווייל
aolskii@post.bezalel.ac.il	אדר' עולש קיי
iosiklii@post.bezalel.ac.il	ד"ר אדר' יוסי קליין
albrtkni@post.bezalel.ac.il	אדר' אלברט קניטלר
shmkslsi@post.bezalel.ac.il	אדר' שהם קסלסי
bazkroa@post.bezalel.ac.il	בעז קרוא
alkskrnz@post.bezalel.ac.il	אדר' אלכס קרנץ
sronrotb@post.bezalel.ac.il	אדר' שרון רוטברד
heli@post.bezalel.ac.il	אדר' הלי רחמימוב
aornsgib1@post.bezalel.ac.il	אדר' אורן שגיב
amirshm@post.bezalel.ac.il	אדר' אמיר שהם
aorislom@post.bezalel.ac.il	אדר' אורי שלום
shirasp@post.bezalel.ac.il	אדר' שירה שפרכר
tadmoro@post.bezalel.ac.il	אדר' אסנת תדמור
iginat@post.harvard.edu	אדר' סבטה רביע
dhandel@bezalel.ac.il	אדר' עידו גינת
danielzarhy@gmail.com	אדר' דן הנדל
guy.balter@gmail.com	אדר' דניאל זרחי
aperemen@gmail.com	אדר' גיא בלטר
guy@guyremoor.com	אדר' אריאל פרמן
noappel@gmail.com	אדר' גיא רימור
ronensit@gmail.com	אדר' נעה אפל
	אדר' רונן סימנטוב
	Konstantinos Labrinopolos
	Davidson Norris

המחלקה לארכיטקטורה בבצלאל שואפת להיות רלוונטית. לשם כך, היא בונה את עצמה כמרכז אקדמי מוביל המקדם לימוד, מחקר יישומי, יצירה מקורית, דיון ביקורתי ומעורבות אקטיבית בתחומים של ארכיטקטורה, עיצוב אורבני וחיי עיר, תכנון סביבה ונוף, תרבות בנייה ודיר.

המחלקה שואפת לפתח מבנה אקדמי אפקטיבי הנמדד לא רק ברמתו הסקולארית ובאיכות הפרויקטים המיוצרים בו, אלא גם במידת השפעתו על התרבות המקצועית ועל הדיון

הציבורי בישראל. מחויבות ספציפית זו לתרבות ולפוליטיקה הישראלית הינה המקור לקשרי עבודה ושיח עם גורמים אקדמיים ומקצועיים מקבילים בעולם.

היעד הקונקרטי הראשון והשוטף של המחלקה הינו הכשרת אנשי מקצוע מיומנים ומעודכנים השולטים בכל האספקטים התיאורטיים, הטכנולוגיים והפרפורמטיביים של הדיסציפלינה הארכיטקטונית ויכולים בסיוע לימודיהם להשתלב בכל סביבה מקצועית מתקדמת בארץ ובעולם.

יעד זה הינו תנאי מוקדם ובסיס הכרחי להגשמת מטרה שאפתנית יותר: הכשרת דור חדש וערני של ארכיטקטים/אינטלקטואלים - בוגרים בעלי השכלה הומניסטית רחבה, אנשי תרבות ואמנות מקוריים ויצרניים, אזרחים מעורבים בחיים הפוליטיים והחברתיים, מתכננים דעתניים השואפים להגדיר מחדש את תחומי הידע והאחריות של הארכיטקט בסביבה הגלובאלית המשתנה של המאה ה-21.

מערך הלימודים במחלקה לארכיטקטורה מכוון לתפישה אינטגרטיבית של תיאוריה ופרקטיקה ומקפיד על ביסוס התשתיות עליהן מונחת המחשבה והפעולה הארכיטקטונית. תשתיות אלו כוללות: היסטוריה ותיאוריה של רעיונות וחומרים, מדעי החברה והסביבה, שפות האמנות והעיצוב, מיומנויות רישום, שרטוט ובנייה, לימודי טכניקה וטכנולוגיה, ומעל לכל, תרגול בעיות תכנון ועיצוב בהקשרים ובממדים שונים.

בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה, המחלקה מקיימת מגוון רחב של פעילויות אקס-קוריקולריות הכוללות: הרצאות שבועיות של ארכיטקטים ויוצרים מתחומים אחרים, סדנאות וכיתות-אומן של ארכיטקטים ותיאורטיקנים אורחים מחו"ל, פרויקטים משותפים עם אוניברסיטאות מקבילות בחו"ל, קורסים והשתלמויות בשיתוף עם גופים ציבוריים המתמחים בנושאי חברה וסביבה, תערוכות, כנסים וימי עיון ביוזמת מורי המחלקה והסטודנטים.

תכנית לימודים

לימודי ארכיטקטורה נמשכים חמש שנים. בכל שנה יש כ-30 שעות מגע שבועיות ועוד כמספר זה שעות עבודה בבית. מקצועות הלימוד מתחלקים ללימודי חובה, המייצגים את המחויבות הפדגוגית של המחלקה ואת גוף הידע הבסיסי הנדרש מהסטודנטים ולימודי בחירה המשקפים את ההרחבה האינטלקטואלית ואת אפשרויות ההתמחות בארכיטקטורה ובאורבניזם ובתחומי הידע המשקים.

תכנית לימודי החובה המופיעה בשנתון מחייבת את הסטודנטים הלומדים בשנת תשע"ד בהתאם לשלב הלימוד בו הם נמצאים (שנה א', ב', ג', ד' או ה'). לימודי החובה עשויים להשתנות במהלך השנים. לכן סטודנט שהתחיל את לימודיו בשנת תש"ע עשוי להידרש להשלים לימודי חובה במתכונת שונה מזו שנקבעה לשנים ב', ג', ד', ו-ה' בשנתון זה. במהלך חמשת השנים, על הסטודנט לצבור 150 נ"ז לתואר. מתוכן 120 נ"ז נלמדות במחלקה ו 30 נ"ז נלמדות במחלקה להיסטוריה ותיאוריה.

סיכום החובות לתואר

1. חטיבת

לימודי

סטודיו-

24	נ"ז	סטודיו מבוא
24	נ"ז	סטודיו (שנים ג-ד)
12	נ"ז	פרויקט גמר

2. חטיבת

לימודים

טכנולוגיים-

10	נ"ז	טכניקה וטכנולוגיה 1-4
8	נ"ז	תכנון אינטגרלי
4	נ"ז	טכניקה וטכנולוגיה : מתן הנחיות לביצוע

3. חטיבת

לימודים

ויזואליים-

2	נ"ז	רישום
2	נ"ז	חשיבה גראפית
9	נ"ז	עיצוב בסיסי 1-3
2	נ"ז	תכנון בעזרת מחשב (תיב"מ)

4. חטיבת

לימודים

עיוניים-

1	נ"ז	מבוא לתיאוריות ארכיטקטוניות
1	נ"ז	תולדות העיר
2	נ"ז	ארכיטקטורה ישראלית
4	נ"ז	סמינר
3	נ"ז	קורסים תומכי יחידת לימוד
2	נ"ז	חוק התכנון והבניה
6	נ"ז	קורסים כלל בצלאליים

120 נ"ז

נ"ז במחלקה

לארכיטקטורה

30 נ"ז

נ"ז במחלקה

להיסטוריה ותיאוריה

150 נ"ז

סה"כ

שנה א'

בשנת הלימודים הראשונה הסטודנט נחשף לתחומי ההתבוננות ולאמצעי הייצוג האדריכליים. הלימודים מתמקדים בחקירה של מושגים בסיסיים כגון: פרופורציה, קנה מידה ויחסי גוף, תנועה ומבט. הסטודנט רוכש ידע בשיטות מיפוי דו ותלת ממדי כגון: חתכים, תכניות, היטלים, אקסונומטריות, פרספקטיבות ומודלים של תופעות פיזיות ודפוסים קיום במרחב. בשנה זו הסטודנט נדרש ללמוד שיטות ייצוג אדריכליות קונבנציונאליות לצד פיתוח שיטות ייצוג אקספרימנטאליות כביטוי לתהליך יצירה אישי במרחב קונקרטי.

שנה ב'

שנה ב' עוסקת בעיקרה במגורים ובסביבת המחיה האנושית. עם זאת, אפיון סביבה זו אינו ניתן לניתוק משאלות רחבות יותר של תעסוקה, תרבות בילוי ופנאי שיידונו גם הם במהלך הלימודים. בסמסטר א' הסטודנטים יתנסו ברצף תרגילים בקנה מידה קטן, אשר יפעלו בשני מישורים: לימוד וניתוח סביבות קיימות והצעת מודלים אלטרנטיביים. סמסטר ב' מרחיב את קנה המידה ובוחר את סביבת המחיה הרחבה יותר. שאלות הנוגעות לרחוב ולעיר עולות לדיון ומשפיעות על האיכויות המבוקשות בפרויקטים. בסמסטר זה מסוכם המהלך השנתי ורצף התרגילים נבנה לפרויקט מאוחד הבוחן קשת איכויות בכל קנה מידה.

* תכנית הלימודים בשנים א' ו-ב' מבוססת על קורסי חובה בלבד. החל מסמסטר ב' של שנה ב' הסטודנט מחויב לקחת קורס יסודות אחד, במסגרת הקורסים הכלל בצלאלים.

שנה ג'

בשנת הלימודים השלישית הדגש הוא על התמקצעות, תכנון בניין והפקת מסמכי פרויקט מפורטים, ועל עומק מחשבתם של כל אלה. בשנה זו נדרש מהסטודנט להתמקד בסוגיות מבניות וטכנולוגיות של בנייה ואופני יצור, תוך בדיקה של הקשרם לנושאים חברתיים, תרבותיים ופוליטיים. בשנה זו נעשה מאמץ להבין את הפעולה האדריכלית במציאות קונקרטית באמצעות קשירתה לתופעות רלוונטיות. בסוף שנה ג' הסטודנט נדרש להשלים תהליך מובנה של שלוש שנים שמתחיל בהתנסות אישית נרכשת, אופני המשגה ומיומנויות אלמנטריות בשנה א', נמשך בהתמודדות עם סוגיות צורניות, טקטוניות ועיוניות בשנה ב', ומסתיים בפעולה אדריכלית מודעת וממוקדת תוך רכישת הכלים הטכניים של המקצוע. בשנה ג' בוחר כל סטודנט סטודיו ראשי אחד בהיקף של 10 שעות שבועיות בכל סמסטר, בנוסף לקורסי החובה וסמינר עיוני אחד.

שנים ד'-ה'

בשנים ד' ו-ה' ניתנת לסטודנט האפשרות להתמקד בתחום מקצועי ו/או תמאטי עפ"י העדפותיו. בשנים אלו הסטודנט רשאי לבחור ביחידת לימוד אחת למשך ארבע סמסטרים, או לחילופין לנדוד בין יחידות הלימוד השונות כרצונו. יחידות הלימוד מציעות פרויקטים תמאטיים סמסטריאליים עפ"י תחומי ההתמחות שלהן, ובנוסף מאפשרות לסטודנטים בשנה ה' לעשות את פרויקט הגמר שלהם במסגרותיהם. סופו של תהליך זה בגיבושו של

פרויקט גמר המציג תזה ממוקדת ומנומקת הנושאת חותם אישי. יחידות הלימוד משקפות תחומי ידע מקצועיים של מורי המחלקה ומייצגות אגינדה פדגוגית של בחירה, התמחות והמשכיות. המחלקה מעודדת את מסלולי ההתמחות להתנהל כיחידות אקדמיות עצמאיות המייצרות תכנים דיסקורסיביים ומאגרי ידע ייחודיים. מנחי יחידות ההתמחות, יחד עם הסטודנטים, יוזמים פעילויות אקדמיות וחוץ אקדמיות כגון: ימי עיון, כנסים, שיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים וציבוריים ופרסומים מכוונים ומודפסים באופן אוטונומי. המחלקה מצידה, מנסה לפי התנאים והאפשרויות, לתמוך בהבניית קורסים תיאורטיים וסמינריונים מתאימים.

יחידות הלימוד בשנים ד'-ה' הן:

יחידת לימוד א': מגורים Housing

היחידה מתמחה במחקר ובפיתוח של טיפולוגיות מבני מגורים וצורות התגוררות, תוך דגש על הדיור העממי, הציבורי והדיור בהישג בישראל. הפרויקטים במסלול זה בוחנים את יחסי הגומלין בין הבית לתעסוקה Work Live כדי להבין טוב יותר את התכנות הישוב האוטופי הישראלי בעבר ובהווה וזאת כדי לפתח כלים שיעזרו לאדריכל להתמודד עם עתיד העיר, ציפוף והעיר בהישג. אוטופיות ומציאות, היסטוריה של העיר הרב תרבותית, חדשנות הבאה להתמודד עם קיטוב כלכלי, חברתי, וגזעי. לבחון מקרוב כיצד הדיור בהישג יד הפך לשדה מחקר פורה בעיר ואולי אוטופי בארץ? תמורות במבנה הישוב, הנוף והבית, ידונו לצד גישות רלוונטיות בעולם כדי לברר עבר מול עתיד, אחריות האדריכל, ניסוח עמדה תיכנונית לצד התרומה האפשרית לדיון המתנהל היום בנושא: 'בית והעיר בהישג היום בישראל'

יחידת לימוד ב': עיצוב אורבני בר קיימא Sustainable Urban Design

היחידה עוסקת בעיצוב עירוני מתוך העדפת רקמת המציאות המורכבת על פני האובייקט האדריכלי התחום. הפרויקטים במסלול זה מתמקדים בהצעות בינוי קונקרטיות במרקמים אורבאניים קיימים המתאפיינים במציאות סטטוטורית מורכבת של שימושי ויעודי קרקע. הצעות הבינוי מוצעות תוך בדיקת ייחוסם לתכניות המתאר, לבינוי הקיים ולסוגיות סוציולוגיות וחברתיות בעיר הקיימת.

יחידת לימוד ג': סדנת ירושלים לשימור Jerusalem – Historical

Preservation and Urban Renewal

"סדנת ירושלים" עוסקת בהתערבות במרקמים ובמבנים קיימים בירושלים ובהצעת חלופות לתוכניות עירוניות קונקרטיות. הסדנה מפוצלת לשתי התמחויות משלימות: האחת מתמקדת בהתחדשות עירונית בשכונות מדורדרות והשניה בשימור הסטורי. שתיהן מדגישות פרספקטיבה תרבותית וחברתית ושתיהן נעות בין טיפול בנייני לתכנון מתחמי.

יחידת לימוד ד': ארכיטקטורה אזרחית

היחידה עוסקת במחקר ופיתוח של טקטיקות לפעולה אדריכלית אזרחית מתוך הבנה מקצועית של התכנון האסטרטגי השלטוני ושליטה בכלי התכנון הסטטוטוריים. היחידה מפתחת מנגנונים של שותפות עם תושבים והחברה האזרחית לקידום צדק חברתי, סביבתי וכלכלי באמצעות כלים של תכנון ועיצוב. תהליך העיצוב בסטודיו מבוסס על מחקר חברתי-כלכלי מקומי, מיפוי צרכי הקהילה, זיהוי הפוטנציאל המקומי ויצירת פרוגרמות עירוניות חדשות. אנו רואים חשיבות רבה בגישה רבת תחומית לתכנון המרחב העירוני המקומי, תוך שילוב של ידע מקצועי וידע מקומי. גישה כזו מאפשרת, לתפיסתנו, ביקורתיות ויצירתיות שחסרות למערכת התכנון השלטונית שלא מסוגלת, ולעתים גם לא מעוניינת, להתמודד עם מורכבות תהליך התכנון והבנייה עבור האוכלוסיות המוחלשות בחברה.

יחידת לימוד ה': מבני ציבור מורכבים Complex Public Buildings

היחידה עוסקת בתכנון בניינים בקנה מידה ציבורי גדול. במסלול זה הדגש הוא על גיבושו של פרויקט בנוי, שבו הסטודנט חייב לפתח הבנה של פרוגרמה מורכבת במציאות קונקרטית ולפתח בעזרתה אסטרטגיה ארכיטקטונית כוללת. הדרישה במסלול זה היא להגיע לרמת פירוט גבוהה של הפרויקט הן מהפן הטכנולוגי-טקטוני, והן מן האספקט הפרפומאטיבי.

יחידת לימוד ו': ארכיטקטורה א-פורמאלית in +Formal Architecture

היחידה לחקר הארכיטקטורה הפורמאלית/בלתי פורמאלית מתמקדת בחקר ובהבנת תופעות אלה והשפעתן על נוף חיינו. יחידת המחקר שלנו מתעניינת בתוצרי הבניה הבלתי פורמאלית כחלק מתרבות היברידיית שהוגדרה בספרות המחקר כ"מרחב השלישי", אשר מבטא את היחסים בין בעלי הכוח לבין האוכלוסיות המוחלשות. המרחב השלישי הוא מרחב דינאמי שבין תרבויות, בו ניתן להגיע למצבים מורכבים של מאבק ושל התדיינות. כך מתאפשרת בין השאר הופעתן של תופעות מרחביות חדשות. אנו מבקשים לבחון באופן ביקורתי את יחסי הגומלין בין התכנון הפורמאלי לבין הביטויים האדריכליים הלא-פורמאליים הנתפסים לעיתים קרובות כאותנטיים ולכן 'אמיתיים' יותר. אנו רואים חשיבות רבה בגישה אינטרדיסציפלינרית למקצועות האדריכלות ותכנון הערים, שתאפשר גמישות ויצירתיות החסרות למסגרת הבניה הפורמאלית הקיימת שאינה מסוגלת כיום להתמודד עם הכוחות המקומיים והגלובליים הפועלים במרחב.

בשנת הלימוד תשע"ד נמשיך את תהליך המחקר והתכנון במזרח ירושלים, ובמקביל התפתחות הבנייה בעיר יפו. התכנון יתמקד בשכונת מגורים הכוללת בין היתר מבנה ציבור על קרקע הנמצאת בבעלות פרטית. תהליך התכנון יכלול תיעוד וניתוח של המצב הקיים, בניית פרוגרמה מקומית באמצעות לימוד וביקורת של הפרוגרמות

הפורמאליות הקיימות, תכנון מפורט ועיצוב פרטי בניין. האתרים לתכנון נבחרו תוך התייעצות עם נציגי הקהילה המקומית. תהליך התכנון יעשה בשיתוף נציגי הקהילה ובעלי הקרקעות, תוך לימוד המורכבות החברתית, הפוליטית והמשפטית של תכנון המרחב הציבורי בשתי הערים: במזרח ירושלים, וביפו.

יחידת לימוד ז': אדריכלות, בניה. סביבה

Green Architecture, from design details to spatial planning

היחידה עוסקת בבניית גישה מערכתית כוללת לתכנון סביבה בריאה ונוחה, תוך הימנעות מפגיעה במשאבים טבעיים מתכלים ובאיכות הסביבה. הפרויקטים במסלול זה נבדקים בקני מידה שונים ועוסקים בבירור של סוגיות טכנולוגיות ואקולוגיות והשפעתן על שיטות הבנייה ועיצוב הסביבה.

יחידת לימוד ח': פוסט-ברוטליזם (בחזרה לעתיד)

ברוטליזם, עבורנו, הוא שם תואר כולל המתאר את האדריכלות של העשורים שלאחר מלחמת העולם השנייה. ברוטליזם מפרק ומגדיר מחדש את היחסים בין האדם, האובייקט האדריכלי והסביבה הבנויה. הוא חומק מהגדרה סגנונית ומשאיר בפני המבקש להגדירו קו מעוף חדש, מחשבה אדריכלית נון קונפורמיסטית המעמידה בספק קונבנציות של תכנון ועיצוב.

סטודיו פוסט-ברוטליזם מעוניין להמשיך את המסורת הזאת, אך גם לעקם אותה. הוא תר אחר גישה אקספרימנטלית ואמוציונאלית, אך עם זאת גם מורפולוגית וסטרוקטוראלית. הוא מתמקד באובייקט הבנייני הקונקרטי, אך גם מתמקם היטב בעיר. הוא עוסק בתרבות, אבל שואף לתת-תרבות.

בישראל, הברוטליזם מילא תפקיד חשוב במיוחד בעשורים הראשונים למדינה והפך למעשה לאחד המאפיינים החזותיים הבולטים של מדינת הרווחה הישראלית, ממבני ציבור איקוניים, דרך מגורים גנריים ועד בנייה מסחרית ופרטית. כמו שהופיע, בשנות ה-50, כך נעלם בשנות ה-80, מותר אחריו רגשות מעורבים ומלבה תגובות-נגד המכונסות תחת השם פוסט-מודרניזם.

סטודיו זה יהיה מבוסס על עבודת מחקר מעמיקה ורציפה, אשר תזין את הפרויקטים האישיים של הסטודנטים. עבודת המחקר תהיה מבוססת על מקרי מבחן בארץ ובעולם ולכן תכלול מספר רב של סיורים באתרים אדריכליים רלבנטיים, בארץ ובעולם.

הסטודיו אינו בוחר מראש באתר משותף לעבודת הסטודנטים וגם לא בטיפולוגיה או בקנה מידה. הסטודנט (גם משנה ד' וגם משנה ה') נדרש להגיש הצעה לפרויקט מחקר ומעשי בקנה מידה אורבאני או בנייני עליו יעבוד במהלך סמסטר או שניים. תכנית הסיורים בארץ תקבע על פי הפרויקטים של הסטודנטים. תכנית הסיורים בחו"ל תכלול שני סיורים (אחד בכל סמסטר): צרפת \ שוויץ \ ואנגליה \ הולנד. במהלך הסיורים נבקר באתרים מרכזיים של אדריכלות המחצית השנייה של המאה העשרים, כמו גם אדריכלות עכשווית, נקיים מפגשים עם אדריכלים וחוקרים ונקדם שיתופי פעולה עם בתי ספר ומכוני מחקר.

חטיבות הלימודים

לאורך חמש שנות הלימודים במחלקה, נדרש הסטודנט לגופי ידע שונים, המחולקים לארבע חטיבות שונות:

חטיבת לימודי סטודיו-

כמפורט לעיל בחלוקה לשנים.

חטיבת לימודים טכנולוגיים-

המסלול הטכנולוגי הינו מסלול ורטיקאלי הבנוי כמערכת מובנית של קורסי חובה משנה א' עד שנה ד'. תחילתו של המסלול הוא בהיכרות עם חומרי הבנייה ותהליכי הבנייה המקובלים. בשלב מתקדם יותר הסטודנט נדרש ליישם את הידע שרכש תוך חשיבה טכנולוגית אנליטית ולאחר מכן אינטגרטיבית. היישום נעשה תמיד כפרויקט התנסותי שבו הסטודנטים בוחנים את הידע התיאורטי שצברו. התקדמות הלימוד נתמכת במשך התהליך עם הכירות גוברת והולכת עם מושגים מעולם ההנדסה וניתוח אנליטי של פרויקטים אמיתיים בתהליך בנייה. הדגש במסלול זה הוא להעניק לסטודנט את היכולת להשתמש בסוגיות טכנולוגיות כמקור השראה ולרכוש מיומנויות פרקטיות בישומן של משימות טכנולוגיות.

חטיבת לימודים ויזואליים-

הלימודים הויזואליים הם לימודים תומכי סטודיו ומטרתם להכשיר ולהקנות ידע במדיות ובטכניקות ייצוג שונות. עיקר הלימודים מתקיימים בשנים א' ו-ב' בהן רוכשים הסטודנטים את הידע הנדרש על מנת לייצג את העבודה שלהם במגוון רחב של שיטות. הקורסים עוסקים בהקניית מיומנות בטכניקות של רישום, הבעה גרפית, בניית מודלים, עבודה בחומרים שונים, פיתוח יכולת אנליטית דרך ניתוח מבנים והכרת תוכנות שרטוט, מידול והדמיה דו ותלת מימדיות.

חטיבת לימודים עיוניים-

מסלול הלימודים העיוניים המחלקתי מהווה השלמה לתכנית המחלקה להיסטוריה ותיאוריה של בצלאל, ומובנה אל תוך תכנית הלימודים כמקשה אחת. מטרת הקורסים העיוניים, היא לתת תמיכה והשלמה להיצע הקורסים של היחידה ללימודים כלליים ולחזק דגשים הנוגעים באופן ספציפי לתכנית הלימודים המחלקתית. המחלקה רואה במסלול הלימודים העיוני ציר חשוב ומשמעותי במערך הלימודים המשקף את רצון המחלקה לבנות בסיס ידע מוסכם תוך הרחבת הדיון הארכיטקטוני ואת הצורך בהדגשת החשיבה האינטרדיסציפלינרית ובמגע עם נושאים תרבותיים משיקים. בנוסף, המחלקה מנסה לתמוך באמצעות המסלול ללימודים בהתמחויות ולימוד עיוני הנדרשים ביחידות הלימוד הגבוהות בשנים ד' ו-ה'.

פרויקט גמר

לצורך קבלת אישור להתחיל בפרויקט הגמר על הסטודנט לסיים את כל לימודי החובה.
הפרויקט ייבחן על-ידי סגל ההוראה הרשאי לקבוע את ההחלטות הבאות:

1. הפרויקט עומד בדרישות המחלקה.
2. יש מקום לתיקונים והשלמות בפרויקט. לצורך כך יירשם הסטודנט לסמסטר מונחה נוסף. אם לא עמד בקריטריונים גם לאחר ארכה זו, יידרש להתחיל פרויקט חדש, שיעמוד בדרישות.
3. הפרויקט אינו עומד בדרישות. על הסטודנט להירשם ולהתחיל בפרויקט גמר חדש בשנה"ל הבאה.

הוראות ונוהלי לימודים

ציוני סטודיו

0-59 נכשל

60-69 ממשיך על תנאי

70-95 עובר

תנאי מעבר משנה לשנה

מעבר משלב לימוד אחד לשני מותנה בעמידת הסטודנט בחובותיו בלימודים. סטודנט לא יעלה שנה במידה ולא סיים כל חובות הלימודים.

השלמת קורס חייבת להיעשות במועד אשר נקבע על-ידי מנחי הקורס.

כישלון בקורס חובה אינו מאפשר מעבר לקורס מתקדם יותר ויש להשלימו בשנת הלימודים הקרובה בה נלמד הקורס. אם שונה הקורס הנדון בשנת הלימודים הקרובה - חייב הסטודנט ללמוד את הקורס במתכונתו החדשה.

כישלון בקורס בחירה אינו מחייב חזרה על אותו הקורס וניתן לקחת קורס אחר במקומו. לא יורשה מעבר לשנה ה' אלא לאחר השלמת כל חובות העיצוב משנים קודמות.

הממוצע הממוצע השנתי המינימאלי בכל פעילויות הסטודיו הוא 70. סטודנט שלא עמד בתנאים אלה, אחד מהם או שניהם, תחליט ועדת ההוראה לגבי המשך לימודיו: שינוי מתכונת או הפסקת לימודים.

סטודנט שנה א' או ב' שנכשל בסטודיו יאלץ לחזור על הסטודיו בו נכשל בשנה לאחר מכן. סטודנט שלא עמד בממוצע 70 בשנים א' או ב' בשל כך שציוניו בשני הסמסטרים היו ציונים על תנאי (60-69) יופסקו לימודיו לאלתר.

סטודנט בשנים א' ו-ב' שנכשל בסטודיו בו נכשל בעבר יופסקו לימודיו לאלתר.

בקיץ בין שנה ב' לשנה ג' ייערך מבחן מעבר מעשי וטקסטואלי. סטודנט שלא יעבור את המבחן יוכל להגיש פורטפוליו לוועדה מיוחדת שתוקם לצורך כך בראשות ראש המחלקה. במידה והוועדה תשתכנע שהפורטפוליו מספק יכולה הוועדה להעביר את הסטודנט גם אם נכשל במבחן. סטודנט שנכשל במבחן המעבר ולא הגיש פורטפוליו לבחינה, או לחלופין החליטה ועדת הפורטפוליו שתיק העבודות איננו מספק, יידרש לעבור סדנת קיץ ובסיומה להגיש תרגיל מסכם. סטודנט שלא יעבור את התרגיל הסדנה תחליט ועדת ההוראה לגבי המשך לימודיו.

הגשת עבודות

1. איחור של עד שבועיים בהגשת עבודה באישור המרצה יגרור הפחתת 10 נקודות מהציון. לא ניתן יהיה להגיש עבודה באיחור מעל לשבועיים אלא באישור מיוחד של ועדת ההוראה.

2. השלמת חובות בקורס/סטודיו (שלא הושלמו מסיבות כגון מילואים או מחלה) תאושר לאחר הגשת מכתב לוועדת הוראה. בקשה זו חייבת לכלול המלצת המרצה האחראי על הקורס/סטודיו, ויש להגישה מיד עם שובו של הסטודנט ללימודים.
3. הגשת סמינרים תיעשה עד 3 חודשים מיום סיום הסמסטר.

סדנאות המחלקה

1. לרשות הסטודנטים קיימות במחלקה לארכיטקטורה שתי סדנאות: סדנת עבודה וסדנת ליזר.
2. לפני תחילת שנה"ל מתקיימות הדרכות לעבודה בסדנה, וכמו כן הדרכת בטיחות. סטודנט אשר לא עבר סדנת הדרכה לא יוכל להשתמש בסדנאות המחלקה. כלי עבודה שאינו נלמד או מוכר מחייב את הסטודנט לפני תחילת השימוש בו לקבל הדרכה מאחראי הסדנה.
3. חובה להישמע להוראות האחראי בסדנה. סטודנט המפר הוראות, פועל מתוך זלזול בצידוד, או אינו שומר על כללי בטיחות - רשאי האחראי להשעותו מעבודה בסדנה עד לתקופה של שבועיים. השעיה מעבר לשבועיים או עונש אחר יובאו על-ידי האחראי לבירור בוועדת משמעת מחלקתית. סטודנט שגרם לנזק בסדנה מתוך רשלנות יישא בהוצאות הכספיות הנובעות ממעשהו, וזאת בנוסף להחלטות ועדת המשמעת המחלקתית לגביו.
4. אין לבצע בסדנאות עבודות שאינן קשורות ללימודים. סדנאות המחלקה יעמדו לרשות הסטודנטים במהלך כל שנת הלימודים.
5. הוראות אלה מתייחסות גם לסטודנטים שלומדים במחלקות אחרות. סטודנטים ממחלקות אחרות יתאמו הגעתם מראש עם אחראי הסדנה ויעבדו באישורו ובפיקוחו בלבד.
6. יש להישמע להנחיות בנוגע לחומרים מסוכנים / אסורים לשימוש.

דמי סדנאות

דמי שימוש בסדנת הליזר יחושבו לפי זמן השימוש. גובה התשלום לסטודנט ייקבע בתחילת שנת הלימודים. התשלום נועד לכיסוי עלויות בלאי ותיקוני תוכנה. לאחר ביצוע העבודה, הסטודנט ישלם הסכום על פי שווי זמן העבודה וימציא עותק הקבלה לאחראי על הסדנה.

סטודנטים רשאים לבצע עבודותיהם בלשכות שירות ובתי דפוס פרטיים וחיצוניים, בתנאים המקובלים אצלם.

חישוב סכומי התשלום עבור שימוש בצידוד המצוי בסדנאות המחלקה נקבע במטרה לכסות עלויות שימוש ואחזקה בלבד. הצידוד נרכש למען הסטודנטים ונועד לרווחתם. הסכומים הנגבים במחלקה מהסטודנטים עבור ביצוע עבודות למיניהן, נמוכים משמעותית במידה ניכרת מהמחירים הנגבים בסדנאות ליזר חיצוניות.

מזכירות המחלקה

מועדי קבלת סטודנטים במזכירות המחלקה ושעות המענה הטלפוני יפורסמו על דלת המזכירות. ניתן לשלוח שאלות, בקשות, הודעות ועדכונים בדוא"ל : arch@bezalel.ac.il

באחריות הסטודנט לעקוב באופן שוטף אחר הודעות המזכירות בלוח המודעות ובאימייל. על הסטודנטים לעדכן במזכירות המחלקה את פרטי ההתקשרות שלהם.

שנה א'

מרכזת: אדר' דבורה ורשבסקי

סטודיו חובה

סטודיו מבוא א'

סמסטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7100 - אדר' מיכאל וולמה ון דר מולן, אדר' דבורה ורשבסקי, רונן סימן טוב, אדר' יובל יסקי, אדר' נעה אפל.

בשנת הלימודים הראשונה הסטודנט נחשף לתחומי ההתבוננות ולאמצעי הייצוג האדריכליים. הלימוד בשנה זו מתמקד בחקירה אנליטית והתנסותית של מושגים בסיסיים כגון: מורפולוגיה, סטרוקטורה, פרופורציה, קנה מידה, יחסי גוף וחלל ויחסי תנועה ומבט. הסטודנט רוכש ידע בשיטות מיפוי דו ותלת ממדי כגון: חתכים, תכניות, היטלים, אקסונומטריות, פרספקטיבות ומודלים של תופעות פיזיות ודפוסי קיום במרחב. בשנה זו הסטודנט נדרש ללמוד שיטות ייצוג אדריכליות קונבנציונאליות לצד פיתוח שיטות ייצוג אקספרימנטאליות כביטוי לתהליך יצירה אישי במרחב קונקרטי. שנת הלימודים הראשונה מלווה בסדנת רישום והתנסות במדבר בסמסטר הראשון וסדנת לימוד וניתוח של מודלים היסטוריים בעיר רומא בסמסטר השני.

מטרתו של הסמסטר הראשון לאפשר כניסה אישית של הסטודנט/ית אל עולם המחשבה והמעשה של הארכיטקט. לאורך הסמסטר נפתח היכרות עם השפה הארכיטקטונית, שפה המורכבת משני אספקטים הכרוכים זה בזה: שיח מושגי מחד וגילום חומרי של רעיונות מאידך. הסמסטר יכלול סדרה של תרגילים העוסקים ביחסי חלל/זמן ותרבות כאשר הציר המקשר יהיה הגוף האנושי - תנועתו ופעולתו במרחב. בחלקו הראשון של הסמסטר יתבקשו הסטודנטים להתבונן על סביבתם המיידית ולפתח כלי עבודה יצירתיים המאפשרים ייצוג, ניתוח ובחינה מחדש של סביבה זו. כלים אלה ישמשו, בחלקו השני של הסמסטר, לפרשנות פרוגרמטית ולכינונה של פעולה טרנספורמטיבית על המרחב אותו חקר כל סטודנט.

סטודיו מבוא ב'

סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש

דרישות קדם: ציון 60 ומעלה בסטודיו מבוא א'.

7100- אדר' מיכאל וולמה ון דר מולן; אדר' קרן וינר; אדר' דן חסון; אדר' אלישבע לוי; אדר' יובל יסקי, אדר' דבורה ורשבסקי

בסמסטר זה נמשיך לפתח דיון על משמעות הגדרת המקום, המאפשר קיום אנושי.

בהמשך ליכולת הגדרת זהות במרחב, יתבצע מעבר מהסביבה המיידית האישית לרקמה העירונית. מהלך זה יחייב דיון בפורמט הארכיטקטוני, ברקמה העירונית וביחסי הגומלין ביניהם. תרגיל הסיום יחייב פעולה תכנונית היוצרת מרחב בעל זהות מבנית ותרבותית ברורה.

קורסי חובה

עיצוב בסיסי 1: התבוננות יוצרת בפרדיגמות אדריכליות (חובה)

סמסטר א', 3 נ"ז, 3 ש"ש

7103- אדר' נילי- רננה חר"ג, אדר' דניאל מינץ (שתי קבוצות)

בקורס זה הסטודנטים יבצעו התערבות במבנים ואתרים היסטוריים קנוניים. ערכו האדריכלי של המבנה ומיקומו הגיאוגרפי של האתר יקבעו את אופן ואופי ההתערבות. הסטודנטים יפתחו באמצעות מספר פרוצדורות בדו ובתלת מימד פרשנות אנאליטית ויצירתית למבנה שבחרו ולשפה האדריכלית שהוא מייצג. הקורס יציע כלים מתודולוגיים הנדרשים לביצוע התערבות. פעולה זו תפתח דיון מושגי וטקטוני אודות היחסים שבין אובייקט-נפח לבין חלל-מרחב ומסה-אור. מטרת הקורס היא לפתוח בפני הסטודנטים דרכים פרקטיות להבעה וניתוח של מבנים פרדיגמתיים באמצעות פרשנות תיאורטית של מודלים אדריכליים.

עיצוב בסיסי 2: יסודות השפה האדריכלית- תרגום מבנין למודל

סמסטר ב', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס עיצוב בסיסי 1

7131- אדר' נילי- רננה חר"ג, אדר' דניאל מינץ (שתי קבוצות)

קורס זה הינו המשך ללימוד היסודות להתבוננות שנרכשו בסמסטר א'. במהלך סמסטר זה יוצגו הקשרים שבין מבנה, סביבה, טכנולוגיה והקשר תרבותי. הסטודנטים יצרו מודלים של מבנים קנוניים נבחרים, זאת על ידי ניתוח והבנת המבנים, הפשטה, פירוק ובנייה מחודשת של המבנה. פיתוח אמצעים לחשיבה פרשנית וביקורתית יעניקו לסטודנט את הכלים ללימוד המבנים ולפיתוח תגובה יוצרת באמצעותם.

חשיבה גרפית

שנתי, 3 נ"ז, 3 ש"ש מפגש לסירוגין כל שבועיים.

7203- פרופ' אריה קורצווייל (שתי קבוצות, מפגש)

הקורס מפתח את הראיה התלת ממדית ונותן אפשרויות להמחשת רעיונות ויזואליים דו ותלת ממדיים באמצעות שפת ההנדסה. כמו כן מקנה הקורס גישה הנדסית לארכיטקטים. הקורס משמש כמבוא להבנת הלוגיקה המתמטית בהפעלת תוכנות תלת ממדיות. הנושאים הנלמדים: תורת ההיטלים- אקסונומטריה- איזומטריה- אובליק- הנדסת המישור- תורת ההיטלים- חתכים תלת ממדיים.

רישום

שנתי, 2 נ"ז, 3 ש"ש

7900 -אלכסנדר אוקון, אסף בן צבי, אליזבטה מקסימוב, שלום קוולר (ארבע קבוצות)

בשיעור ילמדו מרכיבים ביסודות הרישום, פיתוח מיומנויות טכניות, שכלול הקואורדינציה בין חוש הראייה, הרגש והמרכיב המוטורי. תהליך הלימוד בכיתה ובבית ילווה בתרגילים שונים לפתוח מרחב אפשרויות.

טכניקה וטכנולוגיה 1: רישום אדריכלי ומבוא לגראפיקה אדריכלית

סמסטר א', 2 נ"ז, 3 ש"ש

7130 -אדרי אלכס קרנץ (שתי קבוצות)

הקורס מהווה מבוא להתפתחות המיומנויות לרישום ביד חופשית ופיתוח קישורים לניתוח למחקר ולהפשטה וביטוי גראפי ורכישת כלים ליצירה- עיצוב-תכנון-יצור. כמו כן מבוא למערכת השרטוט הטכני כאמצעי לתקשורת מוסכמת בתהליכי הבניה.

טכניקה וטכנולוגיה 2

סמסטר ב', 2 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס טכניקה וטכנולוגיה 1

7129 -אדרי אלכס קרנץ (שתי קבוצות)

בקורס נסקור את התפתחות אומנות הבנייה, היכרות עם המרכיבים השונים של מכלול המבנה, הכולל מערכות שונות, הקשר בין התפתחות התרבות, מדע לטכנולוגיית הבנייה. במקביל נערוך היכרות עם החומרים השונים והבסיסיים, עם תהליך ההתפתחות ממצבם הגולמי, הפקה, עיבוד, יישום והרכבה בבניין, תהליכי תיעוש ושילוב בין החומרים השונים. במהלך הקורס נערוך סיורים וביקורים לצורך היכרות בלתי אמצעית עם הבנייה במימדים ובשלבם שונים. כמו-כן, נערוך היכרות עם חומרים שונים אשר דרכם יפותחו עבודות חקירה, תיעוד וניתוח של תהליכי הבנייה.

מבוא לתיאוריות בארכיטקטורה

סמסטר א' / סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש

7421-ד"ר אדר' ענת דוד- ארטמן (שתי קבוצות)

הקורס יתמקד ביחסים שבין יופי למשמעות. בתקופות שונות ואצל תיאורטיקנים שונים זכו היופי והמשמעות להמשגות שונות והיחסים ביניהם היו שונים. תיאורטיקנים מסוימים נתנו ליופי ולמשמעות תפקידים מקבילים אך בלתי תלויים, אחרים ראו את המשמעות כסיבת היופי ואחרים את היופי כנושא המשמעות והיו שראו ניגוד בין השניים. בכל מקרה אין היחסים בין היופי למשמעות פשוטים וכמעט בכל תיאוריה אפשר למצוא קשרים שונים בין השניים.

את הנושא המרכזי ילווה הרעיון של חיפוש הצדקה לצורה (מקור הסמכות). בתקופות שונות ואצל תיאורטיקנים שונים ההצדקות היו שונות: גוף האדם, האל, התרבות, הלאום, ההיסטוריה, הפונקציה, החיסכון וכו'.

שנה ב'

מרכזת: אדר' עדי בירן

סטודיו חובה

סטודיו מבוא ג: סביבות מחייה

דירה, בניין

(חובה) סמסטר א', 6 נ"ז, 6 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשיעורי סטודיו בשנה א' (סטודיו מבוא א' וסטודיו מבוא ב')

7104- אדר' אבנר אופק, ד"ר אדר' ענת אלמוג, אדר' יוסי קליין, אדר' שהם קסלסי, אדר' אורי שלום, אדר' יפעת פינקלמן, אדר' עדי בירן

שנה ב' עוסקת בעיקרה במגורים ובסביבת המחייה האנושית. עם זאת, אפיון סביבה זו אינה ניתנת לניתוק משאלות רחבות יותר של תעסוקה, תרבות בילוי ופנאי.

בסמסטר א' הסטודנטים יתנסו ברצף תרגילים בקנה מידה קטן, אשר יפעלו בשני מישורים: לימוד וניתוח סביבות קיימות והצעת מודלים אלטרנטיביים. בכל שנה מוגדר מושג, אשר לאורו נחקר הקיים, מפותחות האלטרנטיבות ומוגדרות האיכויות על פיהן הן נבחנות. במקביל, הסטודנטים ילמדו וינתחו מקרי בוחן משמעותיים מהארץ והעולם וכן יקראו טקסטים רלוונטיים לנושאים הנלמדים ויציבו את עבודתם ביחס אליהם.

סטודיו מבוא ד' סביבות מחייה

בניין, רחוב

(חובה) סמסטר ב', 6 נ"ז, 6 ש"ש . דרישות קדם: ציון 60 ומעלה בסטודיו מבוא ג'.
7125 - אדר' אבנר אופק, ד"ר אדר' ענת אלמוג, אדר' אורן בן-אברהם, אדר' יוסי קליין, אדר'
אורי שלום, אדר' תמר פרצוב, אדר' יפעת פינקלמן, אדר' עדי בירן

סמסטר ב' מרחיב את קנה המידה ובוחר את סביבת המחיה הרחבה יותר.
שאלות הנוגעות לרחוב ולעיר עולות לדיון ומשפיעות על איכויות המבוקשות
מהאלטרנטיבות האדריכליות. בסמסטר זה מסוכם המהלך השנתי ורצף התרגילים נבנה
לפרויקט מאוחד הבוחן קשת איכויות בכל קנה מידה.
במקביל, סמסטר זה מהווה סיכום לידע בסיסי ולארגז הכלים הנדרש מהסטודנט בסיכומן
של שנתיים לימודים. כלי ניתוח והבעה אדריכליים קלאסיים, כמו גם היכרות עם מקרי
מפתח וטקסטים מכוננים יבחנו בסוף סמסטר זה במבחן המעבר.

עיצוב בסיסי 3:

חוזק- שימוש- יופי

סמסטר א' / סמסטר ב', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורסים עיצוב בסיסי 1, עיצוב בסיסי 2

7134 - אדר' יאן טנדרוולד (שתי קבוצות)

הקורס מאפשר הכרות עם התכנים הטקטוניים של ארכיטקטורה. סידרת הרצאות
משרטטת את ההיבטים השונים של הקשר שבין הרעיונות המופשטים לחוויה הבלתי
אמצעית במרחב הארכיטקטוני. הסטודנטים מפנימים את הסוגיות והתכנים תוך מהלך של
שרטוט מפורמט אשר בא לאפיין את הסדר הטקטוני במבנים פרדיגמטיים של האדריכלות
המודרנית. ההרצאות והשרטוט יאפשרו בניית סידרת מודלים אשר ימחישו את הקשר בין
התיאוריה לפרקטיקה בארכיטקטורה ויבחנו את התפתחות הצורה בארכיטקטורה כביטוי
פואטי של קונסטרוקציה ובנייה.

הנדסת בניין 1:

מבוא לתכנון הנדסי

סמסטר א', 2 נ"ז, 2 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר במבחן מיון במתמטיקה שיערך בסוף שנה א' במסגרת לוח

הבחינות או לחילופין השתתפות בסדנת קיץ במתמטיקה.

7300 - אינג' רות מלר (שתי קבוצות)

הקורס בא לשלב בין הבנה אינטואיטיבית ויכולת ניתוח אנליטית של מערך הכוחות המבני בבניין. בקורס ילמדו מושגי היסוד הקשורים בעבודת המהנדס כגון זרימת עומסים, תנאי שיווי משקל, מהלכי גזירה ומומנטים ויכולת העברה מתכנון אדריכלי לסכימה הנדסית, כל אלו ילמדו תוך כדי הסתכלות וניתוח הנדסי של פרויקטים אדריכליים, מתוך מטרה לקשור בין עיצוב הבניין לבין היתכנותו הפיזית.

הנדסת בניין 2:

פיתוח התכנון ההנדסי

סמסטר ב', 2 נ"ז, 2 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס הנדסת בניין 1

7144- אינג' רות מלר (שתי קבוצות)

הקורס מהווה המשך ישיר לקורס הקודם לו. בנוסף, ילמדו מושגים חדשים כגון מומנט אינרציה, שקיעה וקריסה. בנוסף יושם דגש על יכולת הבנת תהליכי התכנון בהם משתתפים האדריכל והמהנדס ושיתוף הפעולה הנדרש מהם. ילמדו מבנים מסוגים שונים תוך כדי ניתוח העקרונות ההנדסיים של המבנה הבאים לשרת את הרעיון העיצובי.

טכניקה וטכנולוגיה 3:

פיתוח הפתרון המבני

סמסטר א', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס טכניקה וטכנולוגיה 1,2

7133- אדר' אמיר שהם (שתי קבוצות)

מטרת הקורס היא מתן כלים להבנה אינטואיטיבית של מבנה וראייתו כמערכת כוחות וחומרים אינטגרלית, סינרגית. הקורס יעסוק בניתוח של אובייקטים ומבנים ובהבנת החומרים ושיטות הייצוב הבסיסיות ע"י פעולה של אנליזה וסינתזה. הרחבת היכולת האנליטית וההבנה למימוש פיזי של המבנה תבוצע ע"י בניית מודלים וביצוע רישומים ושרטוטים הנובעים מהמודלים בעת בחינת המודלים ייבחנו מושג יסוד של יציבות המבנה, תכונות החומרים, הכוחות במבנה, תכונות מרכיבי מבנה כגון קורות, קשתות, עמודים, קמרונות ומשטחים. יתקיים דיון על הקשר בין חומרי וטכנולוגיות המבנה לבין עיצובו והיתכנותו הפיזית ומימושו כאובייקט שלם. מסגרת הקורס יבחן הקשר מושג היופי כמרכיב בתכנון אובייקט ומבנה ואיך מושג כזה מקבל ביטוי במסגרת בחינת הסטרוקטורה, החומרים והחיבור בין כל הכוחות לאובייקט שלם ואינטגרלי.

טכניקה וטכנולוגיה 4:

פיתוח המעטפת הארכיטקטונית

סמסטר ב', 3 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורס טכניקה וטכנולוגיה 1,2,3

7311-אדר' אמיר שהם (שתי קבוצות)

מטרת הקורס היא מתן כלים להבנה אינטואיטיבית של המרכיבים המעורבים ביצירת מרחב שכולל סטרקטורה, מעטפת וחלל פנימי. אם בסמסטר הראשון הסטודנטים עסקו במבנה כאובייקט שצופים בו מבחוץ, הרי שהסמסטר השני הם יעסקו במבנה שמכיל חלל. במסגרת התרגילים יעסקו הסטודנטים במושגים כגון: חיבור וניתוק המבנה מכוחות הטבע, מים, אויר, אור. הסטודנטים יבנו אובייקטים שיכילו התייחסות לכוחות אלה. האובייקטים יוגדרו המחברים לסביבתם ובעת תכנונם ובנייתם יועלו סוגיות החיבור לסביבה. כל מבנה יתורגם לשרטוטים ורישומים מדוייקים בהם יוסברו עקרונות הבנייה, המידות, הרכב החומרים והסיבות לקבלת ההחלטות. המטלות יהיו בניית אובייקטים שעוסקים בנושאים הבאים: העברת אויר דרך המבנה, העברת אור דרך המבנה, הולכת מים דרך וסביב המבנה.

תיב"מ 1: תוכנות אוטוקד

סמסטר א', 1 נ"ז, 2 ש"ש

7127- בעז קרוא (שלוש קבוצות)

לימוד עקרונות העבודה בשרטוט הדו ממדי הממוחשב והכרת תוכנת האוטוקאד. לימוד ויישום חוקי השרטוט בעבודה על גבי מחשב, התמודדות עם חומר ממוחשב ממקורות חיצוניים כבסיס לפרויקט חדש, תיעוד והמחשה שרטוטית של פרויקט מורכב ופיתוח החומר עד לרמת תכניות מפורטות וקריאות והפקת גיליונות הדפסה. במהלך העבודה יינתן דגש על ארגון ממוחשב של החומר השרטוטי בקבצים בריאים ובצורה הגיונית.

תולדות העיר מראשית הציוויליזציה

עד המהפכה התעשייתית

**סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש, הקורס מתקיים בהר הצופים
7416- ד"ר אדר' ענת אלמוג (שתי קבוצות)**

הקורס יסקור את תולדותיהן והתפתחותן של ערים מרכזיות בעולם המערבי מראשיתן עד למהפכה התעשייתית. התמצאות היסטורית בסיסית עם התייחסות מיוחדת לכלכלה, דת וחברה תוך כדי ניתוח דוגמאות.

שנה ג'

מרכז: ד"ר אדר' ארז גולני סולומון

שבעת קורסי הסטודיו המוצעים בשנה השלישית מייצגים סוגי שיח אדריכלי שונים, את עקרונות ריבויים, סמיכותם ורציפותם, ומבטיחים דיון פלורליסטי. הם נבדלים מהותית במחשבתם, בגישותיהם ובדרכי עבודתם, והם, באותו הזמן, מאוגדים. בכולם מתוכנן בניין כמושא המרכזי בשיח, בניין שלם בעל שלוש פנים. מתוכנן בהם אובייקט פיזי בעל יכולת ספיגה אשר דרכו מגולמת צורת מחשבה ספציפית, מתוכננת פעולת בנייה אשר דרכה מגולמים כל התהליכים שמגדירים מחדש את המציאות, ומתוכנן מערך מבני לאיזון והסדרה המתהווה מאיסופם יחד של רעיונות, ערכים ומקורות. בהקשר רחב כזה של חופש מדורבנים תלמידי השנה להפגין עצמאות. מתאפשר להם למקם את עצמם, לממש עניינים אקדמיים ספציפיים ולפעול להשגתם, והם מונחים להפגין יכולת לארגן ולקבוע בעצמם שיטתיות על פיה תתנהל עבודתם, ושליטה במהלכים על פיהם היא תיבנה בהדרגה. הם מונחים להציג יכולות חשיבה על אודות עבודתם האישית בהקשר תאורתי-תרבותי רחב, ולהדגים הבנה של מערכת היחסים בין עשייה וביקורת, וחשיבות החקירה הביקורתית.

סטודיו חובה

סטודיו קיץ:

סטודיו, 3 קבוצות, סמסטר קיץ, 6 נ"ז, 10 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בסטודיו מבוא א-ד.

אדר' שרון רוטברד, ד"ר אדר' ארז גולני סולומון, אדר' מוטי בודק

ארכיטקטורה ספונטנית: מצפה רמון

סמסטר קיץ, 6 נ"ז, 5 ש"ש

הסטודיו התקיים בין התאריכים ה-25.08.2013 – 02.10.2013

7318- אדר' שרון רוטברד

זו השנה השלישית שסב"א עורך תוכנית קיץ. מהניסיון שנצבר בסמסטרים הקודמים, אין ספק שמסגרת זו של סמסטר הקיץ היא הזדמנות נדירה לקיים תהליך למידה, מחקר ובנייה אינטנסיבי ומרוכז ללא הפרעות וללא הסחות דעת, ולשלב בתוכו תכנים תיאורטיים ומעשיים.

במסגרת סמסטר קיץ 2013 עתידים הסטודנטים של סב"א לשהות כחמישה וחצי שבועות בעיירה מצפה רמון שבדרום הארץ.

הסמסטר נערך בשיתוף עם המועצה המקומית מצפה רמון. במהלכו יתוודעו הסטודנטים לעיירה ולסביבותיה, ילמדו את תולדותיה ואנשיה, יבינו ויתמודדו עם אתגריה. עליהם יהיה לתכנן ולהקים מספר מצללות (פרגולות) בנות 25 מ"ר כל אחת בשטחים ציבוריים פתוחים במצפה רמון. התהליך יתועד בזמן אמת בבלוג הסטודיו. תכנון מבנה קטן משלב התכנון הרעיוני ועד לשלב תוכניות עבודה ותוכניות סדנה - שליטה בתוכנות תיב"ם

סטודיו עיר זרה, סטודיו טוקיו

סמסטר קיץ, 6 נ"ז, 10 ש"ש

הסטודיו התקיים בין התאריכים ה-24.08.12-02.10.13

הערכת עלות: כ 3000 דולר

7306- ד"ר אדר' ארז גולני סולומון

Course Title

Tokyo Studio, Summer 2013: 'Sixteen Revelations Of Time'
[studio betokeyo, kaitz 2013 : 'shisha-asar giluyei zaman']

Course Summary

'Sixteen Revelations of Time' is the sixth project of the Extraterritorial Research and Design Studio in Bezalel's Architecture Department. The studio, with [yes, sixteen] 3rd and 4th year students, travels to Japan in autumn 2013 to trace and document, analyze, and interpret the inherent temporality of the Japanese city, and, from within its context, develop a drawn and animated cartography of time — drawn films.

The project accepts the, by now, broad understanding among academics and professionals that the contemporary city manifests inextricable enmeshment of space and time [rather than a dualism], and that time is 'irrecoverably bound up with the spatial constitutions of society' and vice versa. At the same time the project is motivated by a certain sense of disquiet regarding the awe and consequent detachment that these categories are more-often-than-not treated with

within architectural and urban discourses. Our interest is oriented at the domains through which the influence of time is currently rendered in the built environment, such as an experiential, 'lived' domain, a domain of 'instruments and devices', a 'cosmic' domain and others. It is oriented at the 'differences' that time makes in space, at phenomena in transition. We will observe the multiplicity, repetition, complexity and heterogeneity of these differences, avoid efforts to manage [to 'smoothen'] them, and aim at a detailed and sensitive investigation concerning the presence of time in contemporary architectural and urban space.

Our drawn descriptions of the city seek to understand how urban and architectural representations could co-ordinate with and evaluate time, and how the line and the structure of the drawing could engage with the contemporary city, both as tools and objects of analysis. This desired drawing, hyper-real and detailed, analytic and critical in nature, is expected to include a description of, for example, urban processes and individual activities, the workings of memory, coexisting/contradicting structures and senses of time, and things manipulating or manipulated by time—description of everything that is based in time. The drawing is an animated, temporal debate about the city.

Space horizons seen to both expands and contract, time horizon seen to both to speed up, to slow down, and even to move in different directions.

The studio is divided between two consecutive parts. The first takes place in Japan between August 23 and September 15. This part is devoted to observation, idea formation and material gathering—fieldwork. We work primarily in Tokyo but travel also to the North and the South; our work is figured while in movement. A subsequent part takes place in Israel during the second half of September. It is devoted to further analytic and ideational processes, and project development.

סטודיו קיץ: מבנה חינוך אנכי

סמסטר קיץ, 6 נ"ז, 5 ש"ש

הסטודיו התקיים בין התאריכים ה-01.09.2013 – 10.10.2013

7307 - אדר' מוטי בודק

מטרת הסטודיו היא לבדוק את ההשלכות של בניית מבני חינוך אנכיים על שטח המגרש ותכסית הקרקע וכן את ההשלכות הפדגוגיות, האדריכליות, הסביבתיות, החברתיות והכלכליות של בנייה שכזאת. הגישה העומדת ביסוד הסטודיו רואה בבנייה של מבני חינוך אנכיים הזדמנות להעניק לתלמידים ולצוות איכויות ברמה שאינה נופלת מזו שמעניק כל מבנה חינוך איכותי בבנייה נמוכה וייתכן אפילו ברמה גבוהה יותר.

האילוץ הקרקעי הוא נקודת המוצא לבניית בתי ספר אנכיים. מיעוט עתודות הקרקע המיועדות לבניית בתי ספר בישראל בכלל ובתוך מרכזי הערים בפרט, מחייב היערכות שונה מזו המקובלת כיום והגורסת הקצאת שטחים נרחבים למבנים של בתי ספר, שלא יעלו בדרך כלל על שתיים שלוש קומות. לפי תפיסה זו בתי ספר שגובהם מעל שלוש קומות הם קשים להפעלה כיוון שהם מציבים בפני הצוות והתלמידים קשיים ואילוצים, שאינם קיימים בבתי ספר בבנייה נמוכה וקיים חשש שאילוצים אלה יגרמו לבעיות תפקוד והתנהגות של התלמידים ויפגעו באיכות החיים של התלמידים ושל הצוות. לפיכך, שני היבטים מרכזיים אמורים להנחות את תכנון בתי הספר האנכיים:

א. התמודדות עם המגבלות הנובעות מבנייה לגובה : צמצום סיכונים, מניעת תקלות אופייניות, שמירה על איכות החינוך ואיכות החיים של התלמידים והצוות ומציאת פתרונות לבעיות העולות מהמבנה האנכי של בית הספר.

ב. הפיכת הבנייה לגובה מכורח לתופעה בעלת יתרונות המספקת אתגרים חדשים ומבטאת תפיסות חינוכיות ואדריכליות חדישות.

הסטודיו יציע גישה המבקשת לחדש גם בתחום המבנה וארגונו וגם בתחום התאמתו של המבנה לאתגרי החינוך בעתיד. הוא נשען על האמונה כי למבנה האיכותי ולסביבתו יש קשר חזק לתפקודם של השהים בתוכו והאדריכל המתכנן אמור לסייע ליצירת תנאים שיתרמו לאיכות החיים ולתפקוד החינוכי של כל באי בית הספר.

עקרונות הבנייה המוצעת יתייחסו גם לכל השינויים והחידושים הטכנולוגיים בתחומי הבנייה כגון שיטות בנייה וחומרי בנייה שיגבירו את עמידות המבנה, יקלו על התחזוקה, יתייחסו להיבטים אקוסטיים ויתרמו לאקלים החינוכי, היבטים אקולוגיים שונים הקשורים להשפעת המבנה על הסביבה כמו חניה, זיהום אוויר, רעש, חסכון בצריכת אנרגיה וכיו"ב.

העבודה תבצע בקני"מ שונים וברמות שונות של פירוט, ותיתמך כל העת על ידי לימוד תיאורטי והיסטורי תוך בחינה מתמדת של הקשר בין תכנון אדריכלי מקומי לבין השפעתו החברתית, הכלכלית, העיצובית והקשריו האורבאניים הכוללים.

במהלך הסטודיו הסטודנטים יתנסו בכל שלבי התכנון האדריכלי החל מחשיבה מופשטת או אידיאולוגית, המשך בחקירת נושא מהיבטיו התיאורטיים והמעשיים, ניתוח האתר וסביבתו, גיבוש פרוגרמה, הצעת סכמה תכנונית לארגון המבנה, קביעת עקרונות הקונסטרוקציה, שימוש בחומרים ועיסוק בפרטי הבניין, וכלה בהפגנת יכולת עיצובית, הבנה טכנולוגית ויכולת יישום ופרזנטציה ברמה גבוהה שיסתכמו בהצגת הצעה אדריכלית קונקרטית.

סמסטר א'

סטודיו, 4 קבוצות, סמסטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בסטודיו מבוא א-ד.

אדר' קרן ויינר, אדר' נילי-רננה חר"ג, אדר' דניאל מינץ, Konstantinos Labrinopolos.M

Arch

העיר הלינארית בין הערפילים והשדות

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

מסלולים; מסע בין עלייה לרגל לשוטטות

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7312 - אדר' נילי רננה- חר"ג

עולי הרגל יכולים להגיע לעיר הקודש דרך ארבעה נתיבים, בית לחם, יפו, יריחו ועזה. יש שיטענו כי בשל מצב הפוליטי בלתי פתור יש דרך חמישית מרמאללה לבית לחם. במהלך השנים מסלולים אלה הפכו לציר קונקרטי ולדרכים מדומיינות של הגעה לעיר. הנופים לאורכם הפכו למקור השראה לבבואה של נוף תנכ"י אבוד וכדרך לניכוס נרטיבים לאומיים לישראלים ולפלשתינים כאחד.

מטרת הסטודיו זה היא לבחון את הדרכים המובילות אל ירושלים ובהצעת טריטוריה למבנה אלטרנטיבי, פרגמטי כפואטי, לפרק הדרך הספציפי שיבחר מאחת הדרכים. כל זאת באבחנה שבכל אחת מהדרכים קיים ביטוי חריף של מתח חברתי, דתי או פוליטי. המסלולים ייבחנו כצירי עלייה לרגל והן כמרחבי שוטטות (wander & wonder). זהו סטודיו בינתחומי בו נבקש למפות שטח שבין תכנון אדריכלי וטקסטים ספרותיים. הדיון בסטודיו שואף למיפוי מסע תרבותי ופסיכולוגי, ויזמין את הסטודנטים לבחון טריטוריות חדשות של עלייה לרגל פנימית וחיזונית, שטרם שנבחנו, בתכנון אדריכלי ובכתיבה.

עלייה לרגל היא מסע או חיפוש אחר משמעות מוסרית, חברתית או רוחנית. בדרך כלל זהו מסע למרכז, אם כי לפעמים זה יכול להיות מטאפורה למסע פנימי. בעוד שבשוטטות הדרך ניתנת לפרשנותו של הנווד, הוא עדיין חייב להגיע אל תחנת היעד שלו, גם אם התחנה הינה מקום בלתי מתוכנן מראש ונקבע באופן אינטואיטיבי.

אם בעלייה לרגל הדרך המובילה ומחברת בין שני מקומות מרוחקים מאפשרת חיבורם באמצעות סיפור, טקסט ומחאה בשוטטות החיפוש הוא אסתטי בעיקרו, לא פוליטי המורכב מסקרנות ואינטואיציה. אותן דרכים שזורות מהקרקע שממנה נובעים עימותים ברחבי המזרח התיכון היכולים להפר ואף להרוס שגרת חיים בין התושבים.

הסמסטר יחולק לנושאים הבאים:

- I. מיפוי מסלול אחד נבחר מתוך חמשת המסלולים.
- II. הקצאת שטח המגלם את החלק האינטנסיבי ביותר של המסע.
- III. תכנון מבנה המאפשר גם את שיתופו של האחר', תוך בחינת המבנה כמקלט וחלל אירוח.

כל סטודנט יבחן טריטוריה למבנה היכול לעמוד מעבר לחיכוכים ואולי אף להציע דרך משוחררת לראות ולהתחלק בעיר. הסטודנטים יהפכו לצליינים מודרניים זה בעירו של זה – וכך באופן אוטנטי יחוו את הרעיונות של אירוח, שוטטות ועלייה מודרנית לרגל כדרך של שיתוף וקבלת האחר בעולם.

הסטודיו ינוהל בשתי מסגרות מקבילות: המחלקה לארכיטקטורה בבצלאל & Ecole National Supérieure d'architecture de Paris Malaquais

סוגיות הלכה למעשה

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7317- אדר' קרן ויינר

העשייה המחקרית ובעקבותיה התכנונית, בסטודיו, מגלמת אפשרות להבניית מציאות קונקרטית באמצעות מבנים יעודיים. תוצרי הלימוד ישתתפו בתחרות בשתי קטגוריות: א. פרוייקט רעיוני המגלם תכני מחקר שבבסיסם הקביעה כי "היום יותר ויותר מעסיקות את הפילוסופים ואנשי מדע אחרים שאלות של מוסר בצדו של המחקר... לפעול בכל דרך יצירתית להביא שינוי ביחסינו אל בעלי החיים כמו אל הזולת ואל האחר מאיתנו... ההפרדה המוסרית בין בעלי חיים לבני אנוש הינה שרירותית ונשענת על דוקטרינות דתיות (והאצת אינטרסים כלכליים). על הפרוייקט להתייחס לפרוגרמה המעשית המוצעת. ב. פרוייקט בר ביצוע וישים הנותן מענה לצרכים של עמותת צער בעלי חיים בירושלים הפועלת ללא מטרות רווח וללא תמיכתם הכלכלית או ההסברתית של כל גוף רשמי ושכעת נדרשת בידי הרשויות להעתיק את מיקומה. הפרוגרמה המעשית תכלול מספר מרפאות, בתי מחסה וחצרות, משרדים, מרכז חינוכי והתנדבותי, אזורי שירות ודירת מגורים. בפעילויות אלה נכלל דאגה לרווחת בעלי החיים החוסים ולמגיעים לקבל טיפול רפואי ושירותים הניתנים לקהילה בהם נמנים מרכז לאימוץ, תוכניות חינוכיות והפעלת מוקד למיגור אלימות. ניתן למנות את אלה כתופעת לוואי הוזנחה של החברה האנושית שאינם מטופלים באופן הומניטרי בידי ברשויות הפורמאליות והלא פורמאליות.

Architectural interventions in Athens

סטודיו, סמסטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7449- אדר' קונסטנטינוס לברינפולוס

Greece in 2013 is a model casualty of the recent global financial crisis. Since the great Euro boom ended abruptly in 2008 Greece has plunged into one of the most drastic recessions in recent international history. Processes resulting from the crisis have radically modified almost all aspects of life in Greece. The Greek people experience a passage from bubble Euro wealth to 'new poverty', and are now aiming to manage, understand and cope with its inner workings. This process is painful. General sense of euphoria did not simply disappear but turned into an equally intense despair, a sense of loss. It changed the tolerance that the Greek had as a society, and generated xenophobic symptoms instead of self-reflection, and gross distrust rather than courageous acceptance of new ideas. Within this context the city of Athens is an exemplar, symptomatic to the crisis and currently a crisis in itself, requiring architectural thinking and exploration. In Athens, the studio will concentrate on a neighborhood that exhibits the effects of the crisis in forms of high unemployment rates and company bankruptcies, of crime, and of great lack in material, mental and cultural intensities; it is a neighborhood that seems to implode. Participants in the studio will visit Athens and the site at the beginning of the semester, observe, analyze and present their interpretation as a written 'democratic manifest' and a drawn or a photographed 'urban collage'. The studio will take a 'democratic approach', involving debates over the roll of architecture in Greece's current reality and its capacity to initiate processes of change, and aspiring synergy and exchange of ideas between the students. The studio's entire body of work will be channeled into buildings. Each

participant will develop his or her ideas in a form of a building, flexible in program, absorptive to content, sensitive with need, and entirely Athenian.

The studio will be conducted in Jerusalem. A study tour of four days will take place in Athens at the beginning of the studio. The tour's cost of 500-700 Euro each will be covered by the participants.

סמסטר ב'

סטודיו, 4 קבוצות, סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בסטודיו מבוא א-ד.

אדר' יובל בר, ד"ר אדר' ארז גולני סולומון, אדר' שרון רוטברד, אדר' דן הנדל.

אתרים מארגנים בניינים

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7313 – אדר' דן הנדל ואדר' דניאל זרחי

הסטודיו יתמקד בהבנה מחודשת של ה"אתר" בעבודה האדריכלית. עבור אדריכלים רבים, האתר הוא מקור לתובנות מעמיקות וחלק מהותי בתהליך עיבוד הרעיון האדריכלי לבניין. ככזה, הוא תופס מקום ייחודי בעשייה האדריכלית. אך האתר גם ייחודי באופן אחר: הוא המוקד של מאמץ מרוכז בזמן מוגדר אשר מארגן את רצף התהליכים באמצעותם ירקום הבניין עור וגידים. למרות שבמקרים מסוימים אדריכלים משכו את ידם משאלות ארגוניות וויתרו עליהם לטובת בעלי תפקידים אחרים, הרי שבמקרים אחרים, מוולטר גרופיוס ועד פיטר זוטור, אדריכלים היו מעורבים באתר על ידי הבנה והנחיה של הארגון שלו. הם עיצבו למעשה את הקונטקסט שייצר את הפרויקט. בסטודיו, נחקר את משמעויותיו של האתר כמרכזה של אופרציה ארגונית שאינה עומדת בפני עצמה, אלא כוללת אתרים אחרים, תהליכי ייצור, רכיבים מתועשים, ומספר רב של פעולות חומריות ולוגיסטיות. לצורך כך נפתח דרכים לניתוח וארגון של אתרים ונעבוד לאחר מכן בקונטקסט ופרוגרמות שיוגדרו מראש. סטודנטים יתחילו את העבודה בסמסטר מניתוח של מקרה בחן דרכו ילמדו מתודולוגיות ושיטות ייצוג של ארגון, ימשיכו לניתוח האתר הנבחר על בסיס רעיון אדריכלי או טכנולוגי שייבחר על ידם, ולבסוף יעשו שימוש ברעיונות ומסקנות מהשלבים הקודמים כדי לארגן את האתר לקראת לקראת בנין שיעצבו.

בתהליך העבודה הנסיוני הזה, ננסה לבחון איך התכנון האדריכלי לא רק מגיב, אלא גם מעצב אתרים המארגנים בניינים.

מילון הרעיונות הפוליטיים

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7310- ד"ר אדר' ארז גולני סולומון

ארכיטקטורה מקבלת ממשות בתהליך שביסודו ובמהלכו עומדים רעיונות. רעיונות נחשבים כקטגוריה הכרחית לקיום, הם מראה בהירה לאידאולוגיות של חברה ולמאפיינים שלה, וכלי עבודה בסיסי בתהליכי יצירה ויצירת המרחב בפרט. הסטודיו יעסוק ברעיונות. במהלכו יבחנו רעיונות קיימים ויהגו רעיונות חדשים, במטרה לנסח כלים אדריכליים מעודכנים לחשיבה ויצירה. יתקיים בו דיון ברעיון האדריכלי וביכולתו לבנות מעשה ותיאוריה, יערך בו מילון רעיונות, ויתוכנן בו בניין כמושא המרכזי בשיח.

באופן ספציפי יכוונו פעולות הסטודיו והרעיונות שיידונו בו להתמודדות עם אופיו הפוליטי של המרחב בישראל, אופייה הפוליטי המולד של הארכיטקטורה, והפרובלמטיזציה של שניהם. הבניין שיתוכנן — מכלול הרעיונות, פעולות העיצוב והאסטרטגיות הקונספטואליות — ישאף להתמודד עם, לדוגמה, מקומות שעל גבם מתקיימים מאבקי כוח וקיום, עם סביבות מחאה ומרד, עם השעמום, עם מנגנוני ההתפרסות של גופים פרטיים במרחב הציבורי, או עם הנוכחות התמידיה של המלחמה והמלחמה בטרור בעיר הישראלית. בתחילת הסמסטר יזוהה, יאופייין וינותח גוף רעיונות רחב ממדים העומד בבסיס העשייה האדריכלית בהווה, באקדמיה ומחוצה לה, שהשפיע על האופן שבו אנחנו מדברים על עולמנו וחושבים עליו. גוף הרעיונות יעובד ויערך כמקראה לשימוש הסטודיו. בשלב שני תבנה סביבה מצולמת, ובהתאמה, יבחרו או ירכיבו משתתפי הסטודיו הקשר פוליטי ואתר פיזי לתכנון. בשלב שלישי יוסיפו הסטודנטים סביבת רעיונות אישית שתשמש כבסיס לתכנון בניין ותזין אותו לאורך תהליך העבודה. כל בניין שיתוכנן במהלך הסטודיו יהווה הגדרה לערך יחיד במילון רעיונות, יהיה ביכולתו לבאר את הערך. ערכים שנידונו בסמסטרים קודמים היו, לדוגמה, 'שדה קרב', 'חתונה', 'שעמום', 'מלחמה', 'תשתית', 'במה', 'אסון', 'זירת פשע', 'מערכת הביטחון' ו-'אוכל'.

משתתפי הסטודיו צפויים לרכוש ידע על גוף התאוריות וגילויי הדעת שמניעים את הארכיטקטורה בהווה, יכולת למקם את עבודתם בתוכו, ואפשרות לבסס עמדה ביקורתית כלפיו. הם צפויים לתרגל שיטות ייצוג וויזואלי של רעיונות, להתמודד עם אספקטים של המבנה הפוליטי במרחב הישראלי בגישות מגוונות, להיות רלוונטיים ולהוכיח מקוריות.

"סטודנטים": כולם חובשים כובעי ברט אדומים ולובשים מכנסיים בגזרה הדוקה, ומעשנים מקטרות ברחוב ואף פעם לא לומדים." גוסטב פלובר [1911], מילון הרעיונות המקובלים.

ארכיטקטורה ספונטנית

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7314- אדר' שרון רוטברד

התוכנית לספונטניות בארכיטקטורה (סב"א), המיועדת לתלמידי השנה השלישית במחלקה לארכיטקטורה, פועלת מאז שנת 2005. במסגרת סב"א, ממציאים הסטודנטים טכניקות שוטטות נסיוניות, חוקרים חומרי בנייה מאולתרים ומפתחים מהם טכנולוגיות מיידיות. במהלך הקורס עליהם לתכנן ולהקים את המבנה הראשון בחייהם; על פי רוב, הם מבליים בו את הלילה האחרון של הסמסטר. לאורך השנים נבנו במסגרת הסטודיו עשרות מבנים באתרים שונים בישראל ובהודו. חלק מהפרויקטים היו מבנים זמניים שהוקמו ופורקו, חלק מהם מבני קבע שנועדו לשימוש של שנים.

"אפקט הצפיפות", בניין רב-שימושי בצפיפות גבוהה

סטודיו, סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7316- אדר' יובל בר

בסמסטר זה נעסוק בתכנון של בניין עירוני בצפיפות גבוהה בפרוגראמה "mixed-use", הכוללת פונקציות מסחריות ומגורים באתר קטן יחסית בתוך רקמה עירונית דחוסה, לפי פרוגראמה יזמית ריאליסטית. כתוצאה מתהליך הציפוף, הרקמה האורבאנית עוברת שינויים מוטציוניים. הבניינים נעשים גבוהים יותר והמגרשים נעשים קטנים יותר. בינוי מסוג "urban infill", ושאריות חללים המוגדרים כ-"left-over space" הופכים כיום לאתרי נדל"ן מבוקשים. הדבר דומה במידת מה לשפה אוניברסאלית המתמזגת עם היסטוריות מקומיות, סגנונות, תרבויות, פרוגראמות ושימושים. פרויקטים במגרשי "urban infill", כפופים עתה לתנאי תכנון נוקשים, הן מבחינה פיזית והן מבחינה סטטוטורית. בתנאים אלו מוטל על הארכיטקטורה לגשר בין הנרטיבים השונים ומאבקי האינטרסים.

בתי ספר בבנייה נמוכה וקיים חשש שאילוצים אלה יגרמו לבעיות תפקוד והתנהגות של התלמידים ויפגעו באיכות החיים של התלמידים ושל הצוות. לפיכך, שני היבטים מרכזיים אמורים להנחות את תכנון בתי הספר האנכיים:

סדנת תכנון אורבני בקומו, איטליה

סמסטר קיץ, 1 נ"ז, 3 ש"ש

הקורס התקיים במהלך קיץ 2013 בקומו, איטליה בספטמבר

16/9/2013 – 27/09/2013.

עלות משוערת: 300 יורו

7211 – אדר' יוסי קליין

ארכיטקטורה ישראלית

סמסטר א', 2 נ"ז, 4 ש"ש

7135- פרופ' אדר' צבי אפרת

קורס זה, המבוסס על הרצאות שבועיות, מציג בחינה ביקורתית של ההיסטוריה של האדריכלות הישראלית מראשית המדינה ועד שנות השבעים. בין הנושאים העיקריים שבהם יעסוק הקורס: המעבר מהאדריכלות "הגלותית" של הסגנון הבינלאומי המוקדם וה"באוהאוס" לאדריכלות ה"צברית" של שנות ה-50 וה-60; תכנית האב-הארצית 1950 (תכנית שרון); אידיאולוגיה ואסטרטגיה בתכנון המרחב הישראלי; המצאתה של העיר הישראלית החדשה; תיאוריה ופרקטיקה של "הברוטליזם החדש" באירופה שלאחר מלחמת העולם השנייה ובישראל; האדריכלות הממלכתית מול האדריכלות ההסתדרותית בעשורים הראשונים; גודל אדריכלי וראשיתה של האדריכלות הספקולטיבית בישראל; האוונגרד הפורמליסטי והסטרוקטורליסטי בישראל בשנות ה-60; הפרעה גבולית: תסמונת טשטוש קוים בקני המידה הטריטוריאלי, האורבני והבנייני מראשית הציונות ועד היום.

קורס תכנון אינטגרטיבי

שנתי, 8 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורסים טכניקה וטכנולוגיה 1-4 ובהנדסת בניין 1-2

7092- אדר' אלון בן נון; אינג' רות מלר; אדר' ברק פלמן

(שתי קבוצות)

הקורס מהווה המשך ישיר של סטודיו מבוא ד' בו נדרשים הסטודנטים לתכנן מבנה מגורים מורכב במגרש ספציפי לפי הגדרות המדמות סיטואציה ריאליסטית ככל הניתן. המסמכים הנדרשים מהסטודנטים כוללים תכניות, חתכים, חזיתות ומסמכים תלת ממדיים ברמה ובאיכות של תכנון ראשוני (Schematic Design) בקני"מ המאפשר להבין את הכוונות העיצוביות והתכנוניות של הפרויקט.

מטרת הקורס היא להעביר את הסטודנטים מהלך שלם של תכנון מתקדם בעבודת האדריכל, במהלכו נדרשים הסטודנטים להכין מסמכי עיצוב מפורטים לחלק מהבניין אותו תכננו בסטודיו מבוא ד', כולל תיאומם מול המערכות בבניין ועם היועצים השונים. במהלך שני הסמסטרים הסטודנטים יידרשו להכין סט תכניות עיצוב מפורט (תכנון סופי Design Development) מתואמות תוך עמידה בסטנדרטים מקובלים של גרפיקה, איכות חומרים והשלמת תכנון ועיצוב, כולל בחינה עקרונית של פרטים וחומרי גמר.

בחלקו ההנדסי, הקורס בא להרחיב את בסיס הידע שנרכש בשני הקורסים הקודמים ומבקש ליישמו דרך ניתוח הנדסי של הפרויקט. הקורס יתמקד בתחילתו בהבנת המשמעות ההנדסית של בחירת החומרים וימשיך באינטגרציה של כל חומרי הלימוד בקורסי ההנדסה לכדי הבנה הנדסית של מבנה ובניית סכמות סטטיות. במהלך הקורס, ייפגשו הסטודנטים עם יועצים הנדסיים מתחומי החשמל, אינסטלציה, מיזוג אוויר אקוסטיקה, ובנייה ירוקה ויידרשו להטמיע ידע הנדסי זה אל תוך התכנון (הקצאת מקום ומיקום על פי צרכים).

תיב"מ 2: ריינו ותוכנות תומכות

סמסטר א', 1 נ"ז, היקף 2 ש"ש (שלוש קבוצות)

7265- אריאל פרמן

כחלק מהכלים הפרקטים שאדריכל רוכש בזמן לימודיו הפך התכנון הממוחשב לאחד הכלים הבולטים. השימוש בכוחות החישוב וההדמיה של המחשב, מאפשר לנו להמחיש בצורה ברורה ופשוטה את התכנון הבסיסי, אך גם מאפשר תכנון מתקדם ומורכב הנעזר במרחב הדיגיטלי.

במהלך הקורס נסקור את התוכנות המובילות, על מנת להבין את ההבדלים והיתרונות לצרכים השונים. בהמשך, נתמקד בתוכנת Rhinoceros (Rhino) שהינה בעלת ממשק וכלים מתאימים לתכנון אדריכלי. בתהליך הלימוד נבין ונתרגל את יתרונות התוכנה וניישם את הפונקציות הרבות ככלי עזר לפיתוח פרויקטים. בסיום הקורס נתרגל יצירת הדמיה ריאליסטית שתעניק נפח מציאותי לתכנון ותאפשר שימוש בכלים התיאורטיים הלכה למעשה.

סמינר בחירה

סמסטר א

אוטופיה

סמסטר א', 4 נ"ז, 4 ש"ש

דרישות קדם: ציון 80 ומעלה בקורס תולדות העיר

71081- ד"ר אדר' ענת אלמוג

מעבר לאופק – בין המקום האמיתי למדומה – ביו העולם הישן לחדש – בין מה שבכוח למה שבפועל- נמצאת אוטופיה. החיים בה מתוארים בפרוטרוט אך הדרך אליה עלומה. בעלי

המזל המועטים שביקרו בה וחזרו כדי לספר את סיפורה – נעלמו עקבותיהם. יתכן שאין אנו אמורים לראותה וגם לא להגשימה ולהקימה בעולמנו. מטרת הסמינר היא קריאה, ניתוח, דיון והצגת פרשנות אישית למבחר טכסטים הנחשבים 'אוטופיות'. הפרשנות תעשה במדיום ויזואלי עפ"י בחירת הסטודנטים: תוכנית/מודל ארכיטקטונית, סרט, מיצג, מופע תיאטרלי וכד'.

גישות בניתוח מבנים - ארכיטקטורה של ציבוריות

סמסטר א', 4 נ"ז, 4 ש"ש

7179 - אדר' רבקה גוטמן

"מה שמייחד את הפעולה האדריכלית הוא סימולציה של אינטראקציות במציאות הממשית של חיי אדם בצוותא." (מרטין בובר)

הסמינר מתמקד בשורה של מושגי יסוד אדריכליים: גריד, קנה-מידה, תווי-via, שדה-campus, פני שטח-topography, אובייקט ואנטי-אובייקט וכדומה - ובדרכי הפעלתם במתחים ובפערים שבין המרחב הפיזי, הווירטואלי והלשוני. הדילמות של הציבוריות עולות במפגש עם טקסטים ותקדימים בני זמננו: בוריס גרויס, מישל פוקו, חנה ארנדט, דלז וגואטרי, קנת פרמפטון, מישל דה סרטו, ג'ורג' בירד, רפאל מונאו, קנגו קומה ועוד, ע"פ הרשימה הביבליוגרפית של הסמינר. העבודה בסמינר מעמתת בין 'מילים' לבין 'דברים' בפרקטיקה האדריכלית, במטרה לפתח את כלי הביטוי האדריכליים במדיה השונים של התחום, על בסיס ידע קאנוני ובדגש על רהיטות, דיוק - וסטייטמנט אישי מנומק. במהלך הסמינר, כל סטודנט מגיש בכיתה רפרט מתוך הרשימה הביבליוגרפית ואת גישתו האדריכלית לטקסט – בהמחשה אדריכלית שאינה מילולית – ומוביל דיון, בהנחייתי, במושגים השונים של ציבוריות באדריכלות. במקביל, הסטודנטים מעבדים רעיון אדריכלי אישי בתימת הציבוריות לקראת הגשה קבוצתית בסוף הסמסטר. העבודה מוגשת בקטגוריות המצמצמות של הסמינר: מדיום יחיד ע"פ בחירה (או מודל, או צילום, או רישום, או שרטוט טכני וכדומה) ופורמט אחיד של A0. חומרים אלו הם התשתית לעבודה הסמינריונית הכתובה ע"פ הכללים האקדמיים ומוגשת בתום הסמסטר.

דרישות הקורס ואופן חישוב הציון לסטודנט:

נוכחות פעילה ועבודה סמינריונית מונחית 60%, תרגיל מעשי 20%, רפרט 20%.

ארכיטקטורה כאמנות וכחיים

סמסטר א', 4 נ"ז, 4 ש"ש

7185 - ד"ר אדר' ענת ארטמן- דוד

גיאורג זימל טען שהתרבות נוצרת מתוך הקונפליקט שבין צורה לבין חיים. הצורה היא הנטייה לקבע חיים ואילו החיים מתבטאים בזרם אין סופי ששואף להרוס את הצורה. בסמינר זה נמיר את המושג צורה במושג אמנות ונבחן את הקונפליקט שבין אמנות לחיים כפי שבא לידי ביטוי בארכיטקטורה. שייכותו של התחום לאמנות מושמת פעמים רבות בסמינר שאלה. נשאל איפוא אם ארכיטקטורה היא יותר חיים או יותר אמנות או שמא המתח שבין השניים האלו? האם הארכיטקטורה כאמנות סותרת את הארכיטקטורה כחיים או משלימה אותה? נבחן סוגי ארכיטקטורה שמנסים להתעלם מהאספקט האמנותי ולעומתם אלו שמנסים לדחוק הצידה את החיים וכן נדון בסוגים השונים של היחסים בין האספקטים הללו.

הסמינר יסתמך על טקסטים פילוסופיים בייחוד כאלו העוסקים באסתטיקה ובאתיקה. הוא יכלול הרצאות, דיונים ותדרש בו קריאה משיעור לשיעור וכתיבת עבודה סמינריונית.

סמסטר ב

אנתרופולוגיה ויזואלית:

חלל, צורה ומקום

סמסטר ב', 4 נ"ז, 4 ש"ש

71070 - ד"ר יונתן ונטורה

האדריכל, כאחד מסוכני התרבות העיקריים בעת המודרנית, נמצא בעמדת השפעה מרחיקת לכת על התכנים התרבותיים בכל חברה. לצד כליו המקצועיים-מדעיים של האדריכל, עליו גם להבין את החלל התרבותי-חברתי בו הוא פועל ובו הוא עתיד להשפיע. למשל, יחסי-כוח, זירות קונפליקט לצד אפיקי השפעה, אינטגרציה רב-תרבותית וקידום פרויקטים הוליסטיים והומאניים. מעבר להיות האדריכל מדען ואומן עליו גם לדעת הן לעשות שימוש במגוון תיאוריות מדיסציפלינות שונות והן לעשות שימוש במתודולוגיות מגוונות בכדי להבין את השדה התרבותי-חברתי בו הוא יוצר.

בקורס זה נלמד לעשות שימוש בשני העולמות העיקריים הללו: מחד גיסא, עולמות התיאוריה של האנתרופולוגיה החזותית והתרבות החזותית, ומאידך גיסא, לעשות שימוש בעולמות המתודולוגיים הנשענים על מידע חזותי לצורך הבנה, ניתוח והענקת משמעות לחלל החברתי הסובב אותנו. האנתרופולוגיה היא דיסציפלינה קרובה ואף משיקה לארכיטקטורה משום ששתי הגישות עוסקות בהבנת צרכיהם התרבותיים-חברתיים של בני-אדם. יתרה מכך, לארכיטקטורה, לצד עיצוב תעשייתי, כסוכני השינוי העיקריים בעולם המורכב בו אנו חיים, צריכה להיות היכולת להפנים צורות חשיבה ופרשנות אלטרנטיביות,

ובראשן אחת הדיסציפלינות המרכזיות העוסקות בבני-אדם – האנתרופולוגיה. לבסוף, ההתמקדות בכלים חזותיים חשובה משום שחלק ניכר מהמבט האדריכלי עוסק במידע ויזואלי-סמיוטי. כחלק ממטלות הקורס נלמד לעשות שימוש בכלים האנתרופולוגיים בכדי להפיק מידע ויזואלי ופרשני בעזרתו נקדם את כלי החשיבה האדריכלית בה יעשו הסטודנטים שימוש. המחקר שייערך במהלך הקורס ישמש את הסטודנטים להעשיר את ארגז הכלים שיעמוד ברשותם לקראת פרויקט הגמר.

תיאוריות עכשוויות באדריכלות

סמסטר ב', 4 נ"ז, 3 ש"ש

7169-ד"ר אדר' אסף פרידמן

בשיח האדריכלי הדעה הנפוצה של ארבעים השנים האחרונות הייתה שתרבות לא יכולה יותר להיות מובנת כתהליך ספונטאני בשיח החברתי, אלא נוצרת דרך יותר ויותר מודעות עצמית שנבנית על תהליך תיאורטי. ההתפתחות של סוגי אינטרפרטציה שונים ממדעי הרוח ועד טכנולוגית המידע נתנו לחוקר כלים שונים לחשוב ולהציג את הארכיטקטורה. היום ישנה האפשרות להשוות נושאים שונים ולתת לארכיטקטורה את היכולת להשתלב ולהציג את חשיבותה בשיח האינטלקטואלי. הקורס יבחן תיאוריות ארכיטקטוניות עכשוויות כפי שהן מובאות על ידי אדריכלים בארבעים השנה האחרונות. האנתולוגיה של כתבי אדריכלים ותיאורטיקנים של האדריכלות תוצג על פי נושאים שהם במרכז הדיון. הארכיטקטוני.

תפרים אורבנים

סמסטר ב', 4 נ"ז, 4 ש"ש

7522 – אדר' ענת צ'רבינסקי

הסמינר יעסוק באזורי התפר, התווך שבין מרקמי העיר השונים, החושפים בפנינו את תהליך גדילתה והתפתחותה של העיר כחלק מפסיפס מרחבי, במקום בו נפגשים ערכי היסטוריה, תרבות, מורשת, חברה, כלכלה, אדריכלות, נוף וסביבה.

מפגשי הסמינריון יתמקדו בקריאה רב שכבתית של תפרים אורבאניים בקני מידה שונים, ודיון אודות ההתערבויות האורבאניות שהולידו לאורך השנים, תוך התייחסות למושגי יסוד באורבניזם ובתולדות העיר.

בקורס יידונו טקסטים תאורטיים מתחום האדריכלות ותכנון הערים, ומתחומי ביקורת תרבות וחברה.

המטלה המסכמת של הסמינריון תציג חקר מקרה וניתוח ביקורתי של פרויקט אורבני על פי בחירת הסטודנט, מלווה על ידי ניתוח מאמר מפתח אקדמי.

תיאוריות של המרחב

סמסטר ב', 4 נ"ז, 4 ש"ש, הקורס יתקיים בהר הצופים

7418- ד"ר תמר ברגר

בקורס יוצגו כמה מן התיאוריות המודרניות העיקריות של המרחב מנקודת מבט בין-תחומית, המשלבת פילוסופיה, גיאוגרפיה, אנתרופולוגיה, סוציולוגיה ואדריכלות. הקורס יעקוב אחרי המעבר מתפיסה סטטית של המרחב לתפיסה דינמית שלו ועד לוורטואליזציה, במהלך שייצא מן הפנים הביתי, יעבור אל המרחב האורבני וממנו למרחב עולמי, ולבסוף יחזור אל הבית.

בקורס יידונו טקסטים מייצגים של הוגים מרכזיים (קריאת הטקסטים – חובה) ולצדם ייצוגים מתחומים שונים הממחישים את תפיסות המרחב המשתנות. חובות: רפרט (הגשה בעל פה או עבודת ביניים כתובה) ועבודה מסכמת.

שנה ד'

מרכז: אדר' שמואל גרואג

קורסי חובה

טכניקה וטכנולוגיה :

מתן הנחיות לביצוע

סמסטר א', סמסטר ב' 4 נ"ז, 3 ש"ש

דרישות קדם: ציון עובר בקורסים טכניקה וטכנולוגיה 1-4 ובקורס תכנון אינטגרלי

7167- אדר' ניר ממון (שתי קבוצות)

לימוד תהליך הביצוע של מבנה פשוט והפקת סט תכניות לביצוע. הסטודנטים מתבקשים לתכנן מבנה פשוט בן שתי קומות ומרתף המכיל מספר חדרים, שירותים ואמבטיה על מגרש קיים. במהלך הקורס לומדים כיצד לתת הנחיות לביצוע המבנה בסביבת מחשב באמצעות תוכנת אוטוקאד. במסגרת הקורס ישולבו מפגשים עם מהנדסי מערכות בנין ובסופו יופק סט תכניות עבודה.

קורסים תומכים ליחידות לימוד

תיאוריה ודילמות בשימור

סמסטר א' / סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד שימור המורשת הבנויה

7453- אדר' שמואל גרואג; (2 קבוצות)

תחום השימור הינו נמצא כיום בלב השיח והדיון האדריכלי. הנחת היסוד לקורס היא כי השימור אינו רק כלי אסתטי ועיצובי וההחלטה מה מוצע לשמור ומה מוצע להרוס משקפת בתוכה גם ערכים חברתיים ותרבותיים .

הקורס יעסוק בלימוד מונחי היסוד של תחום השימור ובלמוד מקוצר של התפתחות ההיסטוריה והתיאוריה של תחום השימור מסוף המאה ה-19 ועד ימנו. הקורס יבחן גם את התפתחות אמנות השימור הבינלאומיות במקביל לבחינת הידע המעשי. כמו כן יעסוק הקורס בדילמות האדריכליות והחברתיות המלוות את השימור תוך בחינה של מקרי בוחן מהעולם ומהארץ.

דרישות: נוכחות פעילה, השתתפות בסיורים, הגשת עבודה.

עיצוב אורבני

סמסטר א', סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד עיצוב אורבני בר קיימות

7030- אדר' ענת צרבינסקי (2 קבוצות)

הקורס "עיצוב אורבני בר-קיימות", הינו קורס תמך ביחידת המחקר הנושאת שם זהה, העוסקת בשילוב ובמיזוג של שני יסודות, שמטבעם כרוכים האחד בשני — העיצוב העירוני ומגמת ההתקיימות.

הקורס יעסוק בסוגיות יסוד של תהליכי ההתחדשות העירונית בקני המידה השונים, על רקע תהליך העיור העולמי והתפתחותה וגדילתה של העיר המודרנית כחלק מפסיפס עירוני מרחבי, במקום בו נפגשים ערכי היסטוריה, תרבות, מורשת, חברה, כלכלה, סביבה ועוד. תכני הקורס, המשיקים לתכני הסטודיו, יתמקדו בהקניית ידע תאורטי ומעשי, תוך ניתוח ודיון ביקורתי אודות פרויקטים רלוונטים בארץ ובעולם (LEARNING BARCELONA FROM ועוד). כלים אלו יהיו לעזר לסטודנטים בתהליך התיכנון ופיתוח הפרוייקט האישי, ובניסוח מסמך תזה נילוה.

מהי אדריכלות אזרחית ?

סמסטר א, סמסטר ב', 1 נ"ז, היקף 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד אדריכלות אזרחית

7034-אדר' ליאת בריקס- אתגר (2 קבוצות)

הקורס יוקדש לבירור היחסים בין "אזרחות" ו"ארכיטקטורה" ולבחינת פעולת התכנון כפעולה אזרחית שאינה רק תוצר של שיקולים מקצועיים, אלא של יחסי כוח והכרעה פוליטית. מטרת הקורס היא להניח תשתית מתודולוגית ועיונית לפרקטיקות שונות של תכנון אזרחי הנלמדות ביחידת הלימוד "ארכיטקטורה אזרחית" באמצעותה יוכלו הסטודנטים לנסח באופן בהיר וקוהרנטי את הפרויקט האדריכלי. הקורס ירכב משלוש חטיבות לימוד:

- א. מתודולוגיות של מחקר פעולה משתף (Participatory Action Research) בתכנון.
 - ב. מושגי מפתח במחשבה הפוליטית בת זמננו
 - ג. ארכיטקטורה אזרחית- תיאוריה ופרקטיקה.
- במהלך הסמסטר נקרא וננתח טקסטים מסוגות שונות, נתרגל כתיבה של טקסטים למטרות שונות וננתח פרויקטים אדריכליים בני זמננו.

תכנון בר-קיימא בישראל

סמסטר א', סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד אדריכלות, סביבה, בנייה

7043-אדר' ברק פלמן (2 קבוצות)

הקורס "תכנון בר-קיימא בישראל" הוא קורס תמך ביחידת המחקר "אדריכלות, סביבה, בנייה" המיועדת לתלמידי שנה ד' וה' בתכנית לתואר הראשון בארכיטקטורה. הקורס עוסק בהיבטים השונים של תכנון בר-קיימא בישראל ומתמקד בהקניית בסיס ידע תאורטי וכלים ביקורתיים ותכנוניים, בהם יוכל הסטודנט להיעזר בעבודתו על פרויקט הסטודיו. במהלך הקורס, נחשף לדיון הביקורתי המזין את תרבות התכנון המקיים ונכיר את הסביבה הרגולטיבית המאפשרת את יישום העקרונות של פיתוח בר-קיימא בתכנון האזורי בישראל. נלמד אסטרטגיות וטכניקות של בנייה ירוקה, ותוכנות סימולציה אשר יעזרו לנו להעריך את מידת השפעת המבנים על מדדים של איכות חיים מחד, ושל נזק סביבתי מאידך. לבסוף, נפתח מתודולוגיות עבודה אשר יטמיעו את כל אלה בתהליך התכנון והעיצוב האדריכלי.

היברדים על ספידיים

סמסטר א', סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד מבנים מורכבים

7032-אדר' אסנת תדמור (2 קבוצות)

התחזיות מנבאות כי עד שנת 2050 כ-80% מאוכלוסיית העולם יחיו בערים. מחקרים מראים כי בכדי לאפשר סביבה בת קיימא ומשק כלכלי יציב יש לעודד מגמה זו, לקדם צפיפות עירונית גבוהה ולתמוך במדיניות ריכוזית בעיצוב המרחב. הקורס יעסוק בתהליכים שהובילו להיווצרות הסביבה הבנויה של היום ובסוגיות בוערות הנוגעות לבניה בערים ולאיכות החיים בהן לאור התהפוכות המרחביות המאפיינות את העידן הנוכחי. ערי העתיד שונות מן העיר כפי שאנו מכירים אותה היום, הן לועגות לתאוריות תכנון מוכרות ולדפוסים בניה נהוגים. כיצד נבנה בעידן של צפיפות שלא הכרנו? אילו פרמטרים משפיעים וישפיעו על התכנון בערי העתיד ועל צורת החיים בהן ואילו לקחים ניתן להפיק מן המצב הקיים? לאורך הקורס נבחן אספקטים שונים של תכנון דרך קריאה של אידאל החיים שהם מייצגים ודיון באידאולוגיה ובטכנולוגיה העומדות מאחוריהם. נדון בסוגיות של צפיפות וערוב שימושים. נעסוק בחלוקה למרכז ופריפריה ובהשפעות פוליטיות על עיצוב המרחב. נבחן את השפעת התחבורה על התפתחות הסביבה הבנויה ונדון בקשר בין השכלה, צרכנות ועירוניות. נלמד על הגריד ככלי לתכנון עירוני, על המגדל כטיפולוגיה אדריכלית המאפיינת ערים רבות ועל היברידיים אדריכליים כפתרון בר קיימא לתכנון בערים מתפתחות. הקורס **היברידיים על ספידיים** ידון ברקע לתכנון מורכב במגלופוליס מתוך הבנה שהערים הגדולות תצטרכנה לספוג אל קירבן את רוב אוכלוסיית העולם בעתיד הנראה לעין.

סוגיות עכשוויות במגורים

סמסטר א' סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד מגורים

7041- אדר' רן גרוס

ההיסטוריה של תרבות המגורים מ1775 באירופה ועד העיר האמריקאית וה company town היום, מאפשרים הרחבת הדיון ובחינה של כוחות השוק המעצבים, בחינה של מבנה הבית לצד מבנה העיר על רבדיה התרבותיים והחברתיים, כיוונים חדשים, תיאוריות עכשוויות, כלכלה מוכרת מול כלכלת שוליים(?) ייבחנו כתהליכים הנוגעים לחברה הישראלית.

הקורס מושתת על ההנחה שדיור בהישג יד, חדשנות חברתית, ושינוי תהליכי הלימוד הקונוונציונליים, הכרחיים לתמורות הנדרשות היום. בזמן שהכלכלה העולמית חווה מיתון ורבים בארה"ב איבדו את בתיהם, הדיור בעיר אל מול החלום האמריקאי מוציאה גם את תושבי ניו יורק לרחוב. תרבות המגורים האמריקאית בכותרות ונושא ה Foreclosure שוב מקבל בימה מרכזית. כמו ב 1929 כך גם היום הדיון על עתיד המגורים, הדיור הציבורי ודיור בהישג חוזרים כפתרונות רדיקלים. תנועות מחאה בארץ, ארה"ב והעולם (Occupy Wall Street) הם חלק מדיון עכשווי בעיר, יחדדו עבורנו שוב את המציאות בו הקיטוב שיצר החלום האמריקאי עומד למבחן.

הקורס עוסק בתהליך התכנון והמחקר בנושא סוגיות מגורים עכשוויות בעיר. מזה חמש שנים גם השנה נתמקד בסוגיות עכשוויות במגורים אורבניים ובמרכזם הדיור בהישג יד. הקורס יאפשר לדון בנושא תרבות המגורים וציפוף העיר ממעונות עובדים וה Company

Town. הקורס יאפשר לנו ללמוד מקרוב אוטופיות ומציאות, היסטוריה של העיר הרב תרבותית, חדשנות הבאה להתמודד עם קיטוב כלכלי, חברתי, וגזעי. ובוחן מקרוב כיצד הדיור בהישג יד הפך לשדה מחקר פורה בעיר.

מבט נוסף על ברוטליזם

סמסטר א', סמסטר ב', 1 נ"ז, 2 ש"ש

קורס תומך ליחידת הלימוד פוסט-ברוטליזם (בחזרה לעתיד)

7037 - אדר' עידו גינת

הקורס נועד למסד רקע היסטורי ותיאורטי לסטודיו 'פוסט ברוטליזם', להקנות כלי עבודה אקדמיים לאספקטים המחקריים של הסטודיו, ולתמוך בבניית הרעיונות והטיעונים של פרוייקטי העיצוב של הסטודנטים ביחידה.

הקורס יצלול לעומק הרעיונות שעמדו מאחורי מגמות וגניאולוגיות ארכיטקטוניות ותרבותיות בין שנות ה-50 לשנות ה-70. במהלכו תיבחן התפתחותו של 'הפרוייקט הברוטליסטי' כתגובה לסדר העולמי החדש שלאחר מלחמת העולם השנייה, כמכלול המנסה להתחמק מהגדרות - של מודרניזם מאוחר, ניאו-אוונגרד, תרבות נגד וכיוב'. הברוטליזם יתואר בקונטקסט פוליטי (מלחמה קרה ופוסט-קולוניאליזם), חברתי (עלייתו של מעמד הביניים), תרבותי (פופ, תרבות צריכה), מדעי (עידן האטום, החלל, ותרבות המידע), וכלכלי (מדינות רווחה מול עליית הקפיטליזם המאוחר).

הקורס יציג את 'הפרוייקט הברוטליסטי' כמערך רב-תחומי ומתמשך שבא לידי ביטוי באינטראקציה של קבוצות יוצרים: בארכיטקטורה (כגון Team-X, Metabolists, CoBrA, The Archigram, Situationists, Utopie, Italian Radicals); באמנות (כגון New Wave, Independent Group, Pop Art, Arte Povera); בקולנוע (Independent Group, Pop Art, Arte Povera, Exploitation films, American Independent and Experimental, British Kitchen Sink); בספרות וביקורת תרבות (The Annales School, Oulipo); בספרות וביקורת תרבות (Structuralism, Post-structuralism, Post-Colonialism).

בהיותו פרויקט חוצה דיסיפלינות מסורתיות, הברוטליזם ייחקר באמצעות מדיה שונות, שיהוו בסיס לדיון כיתתי - קריאת מאמרים ומניפסטים, ניתוח קטלוגים, צפיה בסרטים, ביקור בתערוכות, וסיור באתרים.

אופיו של הקורס מחייב השתתפות ערה בדיון ביקורתי.

לעבודה הסופית של הקורס הסטודנטים ידרשו לכתוב על מושגים המתייחסים לפרוייקטים בסטודיו, על מנת לייצר יחדיו 'לקסיקון' של הברוטליזם.

שנים ד'-ה'

מרכז: אדר' שמואל גרואג

בשנים ד' ו- ה' ניתנת לסטודנט האפשרות להתמקד בתחום מקצועי ו/או תמאטי עפ"י העדפותיו. בשנים אלו הסטודנט רשאי לבחור ביחידת לימוד אחת למשך ארבעה סמסטרים, או לחילופין לנדוד בין יחידות הלימוד השונות כרצונו. יחידות הלימוד מציעות פרויקטים תמאטיים סמסטריאליים עפ"י תחומי ההתמחות שלהן, ובנוסף מאפשרות לסטודנטים בשנה ה' לעשות את פרויקט הגמר שלהם במסגרתיהם. סופו של תהליך זה בגיבושו של פרויקט גמר המציג תזה ממוקדת ומנומקת הנושאת חותם אישי. יחידות הלימוד משקפות תחומי ידע מקצועיים של מורי המחלקה ומייצגות אג'נדה פדגוגית של בחירה, התמחות והמשכיות. המחלקה מעודדת את מסלולי ההתמחות להתנהל כיחידות אקדמיות עצמאיות המייצרות תכנים דיסקורסיביים ומאגרי ידע ייחודיים. מנחי יחידות ההתמחות, יחד עם הסטודנטים, יוזמים פעילויות אקדמיות וחוף אקדמיות כגון: ימי עיון, כנסים, פרסומים ושיתופי פעולה עם מוסדות אקדמיים וציבוריים.

במהלך שנים ד-ה על הסטודנט לצבור 3 קורסים תומכים כאשר אחד מהם מחויב מול פרויקט הגמר.

סטודיו (יחידות מחקר) סמסטר א'

(ע"פ המפורט בתוכנית הלימודים בפתיח)
דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשני קורסי סטודיו שנה ג'.

מגורים

סמסטר א', 6 נ"ז 10 ש"ש
7456- אדר' רן גרוס

שימור המורשת הבנויה

סמסטר א', 6 נ"ז 10 ש"ש
7457- אדר' שמואל גרואג

עיצוב אורבני בר קיימא

סמסטר א', 6 נ"ז 10 ש"ש

7460- פרופ' אדר' אלי פירשט , אדר' עולש קיי

מבני ציבור מורכבים

סמסטר א', 6 נ"ז 10 ש"ש

7458- אדר' יהושע גוטמן, אדר' אסנת תדמור

פורמאלי / א-פורמאלי

סמסטר א', 6 נ"ז 10 ש"ש

7459- אדר' סנאן עבד-אלקדר

אדריכלות: סביבה: בניה

סמסטר א', 6 נ"ז 10 ש"ש

7454- אדר' ארז אלה, אדר' מתן ספיר

פוסט-ברוטליזם (בחזרה לעתיד)

סמסטר א', 6 נ"ז 10 ש"ש

7468- פרופ' אדר' צבי אפרת, אדר' נתנאל אלפסי

אדריכלות אזרחית

סמסטר א' 6 נ"ז 10 ש"ש

7523 – אדר' ליאת אתגר –בריקס, אדר' דן חסון

סטודיו (יחידות מחקר) סמסטר ב'

(ע"פ המפורט בתוכנית הלימודים בפתח)

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשני קורסי סטודיו שנה ג'.

סמסטר ב', 6 נ"ז, 10 ש"ש

7456 -	אדר' רן גרוס
7461 -	אדר' יהושע גוטמן, אדר' אסנת תדמור
7462 -	אדר' שמואל גרואג, אדר' שירה שפרכר-סגלוביץ
7466 -	פרופ' אדר' אלי פירשט, אדר' עולש קיי
7467 -	אדר' עבדל קאדר סנאן
7463 -	אדר' ארז אלה, אדר' מתן ספיר
7469 -	פרופ' אדר' צבי אפרת, אדר' נתנאל אלפסי
7523 -	אדר' ליאת אתגר – בריקס, אדר' מתניה ז'ק

שנה ה'

מרכז: אדר' שמואל גרואג

קורסי חובה

פרויקט גמר

סמסטר א', 6 נ"ז, 10 ש"ש

סמסטר ב', 6, נ"ז, 10 ש"ש

דרישות קדם: ממוצע 70 ומעלה בשני קורסי סטודיו שנה ד-ה
הערה: במסגרת פרויקטי הגמר יחויבו הסטודנטים להעביר תיעוד של עבודתם לארכיון
בצלאל.

(חלוקה ליחידות מחקר על פי המפורט בפת"ח)

חוק התכנון והבניה ופרקטיקה מקצועית

שנתי, 2, נ"ז, 2 ש"ש

74805 - אדר' מוטי בודק

תכנון וניהול הקריירה המקצועית

תכנון וניהול הקריירה המקצועית.

הקורס נועד להפגיש את הסטודנטים בשנה החמישית עם הפרקטיקה של עבודת
הארכיטקט על מנת להקל על השתלבותם בחיים המקצועיים לאחר סיום לימודיהם.